

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Stawy w Brzeszczach PLB120009 w województwie małopolskim i śląskim

Kraków/Świebodzin 2013

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Wykonawca:
MGGP S.A. i Klub Przyrodników

**na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Autorzy:

Robert Stańko – koordynator projektu PZO, ekspert botanik
Michał Ciach - ekspert ornitolog
Magdalena Grzebinoga – kierownik projektu, ekspert hydrolog
Dorota Horabik – z-ca koordynatora projektu PZO
Jaromir Borzuchowski – ekspert GIS

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Spis treści

1. Etap wstępny pracy nad Planem.....	4
1.1. Informacje ogólne	4
1.3. Mapa obszaru Natura 2000.....	6
1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu	7
1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem.....	9
1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.....	11
1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności	12
1.8. Zespół Lokalnej Współpracy.....	13
2. Etap II Opracowanie projektu Planu	17
Moduł A.....	18
2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony.....	18
2.2. Ogólna charakterystyka obszaru	20
2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka	24
2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego.....	25
2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane.	39
2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych.....	42
2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru	42
2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru.....	42
Moduł B.....	49
3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem.....	49
4. Analiza zagrożeń	57
5. Cele działań ochronnych	76
Moduł C.....	80
6. Ustalenie działań ochronnych	80
7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.....	101
8. Wskazania do dokumentów planistycznych.....	103
10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic	104
11. Zestawienie uwag i wniosków.....	105
12. Literatura	109

Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009 w województwach: małopolskim i śląskim

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Stawy w Brzeszczach
Kod obszaru	PLB120009
Opis granic obszaru	Tabela punktów załamania granic (załącznik nr 1)
SDF	Plik PDF Standardowego Formularza Danych (załącznik nr 2)
Położenie	Województwo małopolskie, powiat oświęcimski, Brzeszcze – gmina miejska (obr. ew.: Brzeszcze) , Brzeszcze – gmina wiejska (obr. ew.: Jawiszowice), Oświęcim – gmina wiejska (obr. ew.: Babice, Brzezinka, Harmęże, Pławy, Rajska); województwo śląskie, powiat bielski, Wilamowice – gmina wiejska (obr. ew.: Dankowce, Bestwinka Bestwińska, Bestwinka Kaniowska), powiat pszczyński, gmina Miedźna (obr. ew.: Góra, Gilowice, Wola), powiat bieruńsko – lędziński, Bieruń (obr. ew.: Bijasowice), Bojszowy (obr. ew.: Jedlina).
Powierzchnia obszaru (w ha)	3066,00 ha
Status prawny	Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198 poz. 1226)
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	12-06-2012 r.
Termin zatwierdzenia Planu	
Koordynator Planu	Robert Stańko, robert.stanko@onet.eu, +48 683828236
Planista Regionalny	Małgorzata Michna, malgorzata.michna@rdos.krakow.pl, +48 126198146
Sprawujący nadzór	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie

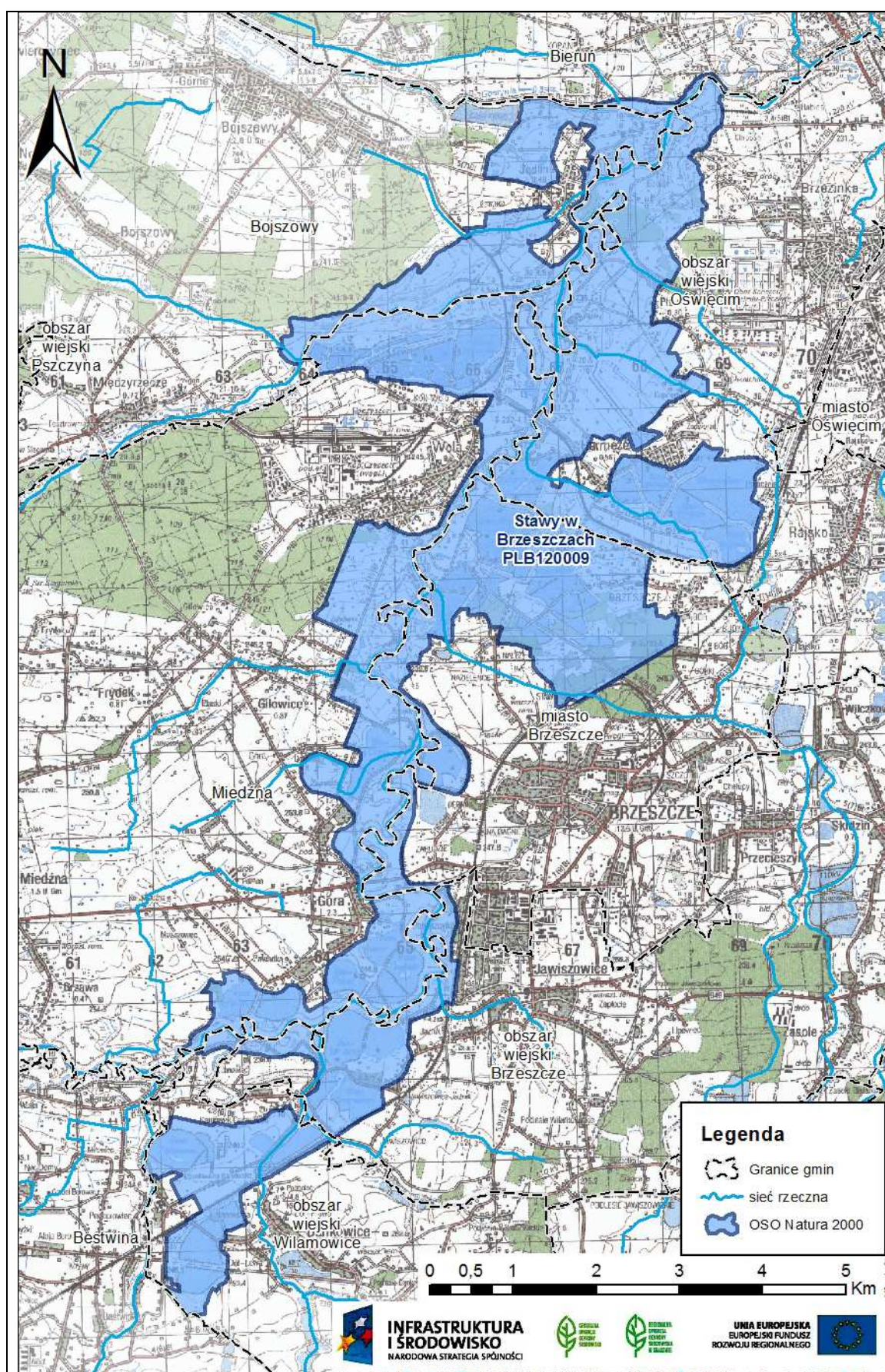
1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem,	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub
------	---	-----------------------	---	--

	która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu			nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
	<i>brak</i>	-	-	

Teren objęty PZO Stawy w Brzeszczach PLB120009 o powierzchni 3066,00 [ha]

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

1. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.).
2. Obszar Natura 2000 Stawy w Brzeszczach o powierzchni 3 066,0 ha został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198 poz. 1226)
3. Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009 sporządzony został zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz.186 z późn. zm.). W trakcie przygotowywania projektu planu ustalony został teren objęty projektem oraz przedmioty ochrony obszaru, sformułowane zostały założenia do sporządzenia projektu planu, zidentyfikowane zostały zainteresowane osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie obszaru Natura, sformułowany został projekt planu.
4. Plan zadań ochronnych dotyczyć będzie całego obszaru Natura 2000 – nie stwierdzono by zachodziły przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.
5. Jego głównym celem będzie określenie działań i sformułowanie zapisów pozwalających na skuteczną ochronę gatunków i siedlisk wskazanych jako przedmioty ochrony; wykonane zostaną również ekspertyzy służące uzupełnieniu informacji o Obszarze;
6. Zgodnie z Standardowym Formularzem Danych w obszarze ochrony podlegają 4 gatunki ptaków w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: bączek *Ixobrychus minutus*, ślepowron *Nycticorax nycticorax*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* oraz 5 gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy 79/409/EWG: ausznik *Podiceps nigricollis*, krakwa *Anas strepera*, czernica *Aythya fuligula*, krwawodziób *Tringa totanus*, mewa śmieszka *Larus ridibundus*.
7. .Lista przedmiotów ochrony może ulec zmianie w toku prac nad projektem planu.
8. Plan zadań ochronnych (PZO) jest narzędziem ochrony siedlisk i gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Ustalenia planu mogą jednak dotyczyć również terenów znajdujących się poza granicami obszaru, jeśli są istotne dla zachowania lub przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz zachowania spójności sieci Natura 2000, w tym utrzymania korytarzy migracyjnych. Podstawowym celem opracowania projektu PZO jest szybkie podjęcie działań, niezbędnych do zachowania przedmiotów ochrony. Obowiązek sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r.; Nr 151; poz. 1220, z późn. zm.). Szczegółowy zakres dokumentu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r.; Nr 34; poz.186 z późn. zm.).
9. Zakres prac koniecznych dla sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje:
 - opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej;
 - zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony, istotnych dla ich ochrony;

- ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony;
 - identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń;
 - ustalenie celów działań ochronnych;
 - ustalenie działań ochronnych wynikających z ustalonych celów działań ochronnych;
 - ustalenie koniecznych zmian obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
 - ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz terminu jego sporządzenia;
 - sporządzenie dokumentacji projektu planu zadań ochronnych w formie elektronicznej, opracowanej w formie opisu tekstowego, zestawień tabelarycznych, przedstawień graficznych, map, baz danych, w tym cyfrowych warstw informacyjnych.
10. PZO sporządza się w oparciu o istniejącą i możliwą do szybkiego zebrania wiedzę na temat obszaru Natura 2000. W ramach procesu planistycznego należy przeprowadzić niezbędne badania terenowe i ustalić czy szczegółowe inwentaryzacje są potrzebne do właściwego określenia działań ochronnych. Plan zadań ochronnych sporządza się na okres 10 lat. Jest on ustanawiany zarządzeniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska.
11. Skutki ustanowionego PZO dla obszaru Natura 2000 to między innymi:
- określenie zakresu rzeczowego i kosztów działań niezbędnych dla ochrony obszaru wraz z ich harmonogramem, umożliwiającym występowanie o środki na ich wykonanie;
 - ustanowienie formalnych podstaw występowania o środki na wykonanie niezbędnych prac;
 - podsumowanie wiedzy o obszarze i przedmiotach ochrony, służącej do późniejszego śledzenia zmian oraz określenie w jakim zakresie wymaga uzupełnienia;
 - ustalenie systemu monitorowania stanu przedmiotów ochrony, w tym skutków prowadzonych działań ochronnych;
 - ułatwienie kwalifikowania przedsięwzięć/działania pod kątem możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie/działania nie ujęte w planie jako zagrożenia należy traktować jako mogące potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar;
 - określenie „założeń ochrony obszaru” i celów planu zadań ochronnych jako „punktu odniesienia” dla ocen oddziaływania przedsięwzięć/działania na obszar Natura 2000 oraz dla strategicznych ocen oddziaływania innych planów;
 - wskazanie ryzykownych/niewłaściwych zapisów w istniejących studiach i planach z punktu widzenia ochrony obszaru (nie pociąga to za sobą obowiązku zmiany planu/studium przez gminę, ale jest informacją, że realizacja takich zapisów studiów lub planów może napotkać na problemy w procedurze ocenowej);
 - jest podstawą do zastosowania w razie potrzeby art. 37 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody („jeżeli działania na obszarze Natura 2000 zostały podjęte niezgodnie z ustaleniami planu zadań ochronnych lub planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska (...) nakazuje ich natychmiastowe wstrzymanie i podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu

przywrócenia poprzedniego stanu danego obszaru, jego części lub chronionych na nim gatunków”);

- uregulowanie zasad wdrażania programów rolnośrodowiskowych, które muszą być zgodne z zapisami PZO;
- opisanie nowo znalezionych gatunków lub siedlisk, które powinny być przedmiotami ochrony w obszarze (umożliwia to m.in. stosowanie wobec nich art. 6(4) Dyrektywy siedliskowej);
- określenie konieczności sporządzenia planu ochrony oraz zmian/modyfikacji SDF/granicy obszaru.

12. PZO nie jest sposobem na zwolnienie jakichkolwiek działań z obowiązujących procedur, np. PZO nie zastąpi, w stosunku do żadnych planów ani przedsięwzięć, procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

13. Dokumentację projektu planu zadań ochronnych zestawia się etapowo w formie elektronicznej. Za pomocą publicznie dostępnego systemu teleinformatycznego będzie możliwe zapoznanie się z kolejnymi etapami stanu prac nad projektem planu zadań ochronnych i zgromadzonymi w ramach tych prac materiałami oraz z projektem planu. Istnieje możliwość zgłaszania uwag i wniosków, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001 r. Nr 130, poz. 1450 ze zm.) do materiałów gromadzonych podczas prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych. W celu zapewnienia udziału społeczeństwa oraz wszystkich zainteresowanych podmiotów prowadzących działalność w obszarze Natura 2000 lub w inny sposób z nim związanych, przygotowanie projektu PZO będzie jawne na wszystkich etapach prac. Zainteresowane osoby i instytucje będą mogły aktywnie uczestniczyć w procesie planowania jako członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW). Udział przedstawicieli różnych instytucji, grup społecznych i profesji pozwoli zoptymalizować proces planowania PZO. Skład ZLW będzie mógł być w dowolnym etapie prac poszerzony o osoby lub instytucje pragnące wziąć udział w procesie przygotowania projektu PZO. W pracach nad projektem PZO przewidziano 3 spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy, których celem będzie przedstawienie oraz przedyskutowanie zagadnień dotyczących projektu PZO.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. Osiadł.	Pop. rozrodcza	Populacja przemieszczająca się	Populacja zimująca	Ocena Pop. / Stopień Reprezen.	Ocena St. zach.	Ocena izol. / Pow. względna	Ocena Ogólna	Opina dot. wpisu
Z1	A022	bączek	<i>Ixobrychus minutus</i>			9			C	C	C	C	

Z2	A023	ślepowron	<i>Nycticorax nycticorax</i>			226			B	C	B	B	
Z3	A176	mewa czarnogłowa	<i>Larus melanocephalus</i>			3			C	C	C	C	
Z4	A196	rybitwa białowąsa	<i>Chlidonias hybrida</i>			0-215			B	C	B	B	
Z5	A008	zausznik	<i>Podiceps nigricollis</i>			33-52			B	C	C	B	
Z6	A051	krakwa	<i>Anas strepera</i>			11-15			C	B	C	C	
Z7	A061	czernica	<i>Aythya fuligula</i>			239-261			C	C	C	C	
Z8	A162	krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>			5-6			C	C	C	C	
Z9	A179	śmieszka	<i>Larus ridibundus</i>			2143-2623			C	C	C	C	
pZ10	A059	głowienka	<i>Aythya ferina</i>			135-187			C	C	C	C	
pZ11	A005	perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>			118-158			C	C	C	C	
pZ12	A004	perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>			46-56			C	C	C	C	
pZ13	A021	bąk	<i>Botaurus stellaris</i>			7-9			C	C	C	C	

pZ14	A123	kokoszka wodna	Gallinula chloropus			38-40			C	C	C	C	
pZ15	A197	rybitwa czarna	Chlidonias niger			0-20			C	C	C	C	
pZ16	A193	rybitwa rzeczna	Sterna hirundo			9			C	C	C	C	
pZ17	A229	zimirdek	Alcedo atthis			8-13			C	C	C	C	

Gdzie symbol: S oznacza siedliska, R – rośliny, Z – zwierzęta (w tym ptaki), p - gatunki nie wykazane jako przedmioty ochrony w SDF w momencie przystąpienia do sporządzenia PZO, a kwalifikujące się do tego o czym świadczy dostępna wiedza

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

W celu zapewnienia udziału społeczeństwa oraz wszystkich zainteresowanych podmiotów prowadzących działalność w obszarze Natura 2000 lub w inny sposób z nim związanych, przygotowanie projektu PZO będzie jawne na wszystkich etapach prac. Zainteresowane osoby i instytucje będą mogły aktywnie uczestniczyć w procesie planowania jako członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW). Udział przedstawicieli różnych instytucji, grup społecznych i profesji pozwoli zoptymalizować proces planowania PZO. Skład ZLW będzie mógł być w dowolnym etapie prac poszerzony o osoby lub instytucje pragnące wziąć udział w procesie przygotowania projektu PZO. W pracach nad projektem PZO przewidziano 3 spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy, których celem będzie przedstawienie oraz przedyskutowanie zagadnień dotyczących projektu PZO.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy spotkanie odbyło się w budynku Domu Ludowego w Grojcu w dniu 09.08.2012 r. Na spotkaniu przedstawiono zespół zaangażowany w proces powstawania projektu PZO. Podano ogólne założenia tworzenia PZO, przedstawiono zebrane i wstępnie przeanalizowane informacje o obszarze oraz ustalono dalsze zasady współpracy i sposobów komunikowania się. Protokół z I spotkania stanowi załącznik nr 3.

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w Ośrodku Kultury w Brzeszczach w dniu 18.03.2013 r. Na spotkaniu przedstawiono dokumentację projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach, a w szczególności wyniki prac terenowych, wyznaczone cele ochrony, zidentyfikowane zagrożenia oraz propozycje rodzaju i zakresu działań ochronnych. Protokół z II spotkania stanowi załącznik nr 4.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w Ośrodku Kultury w Brzeszczach w dniu 29.04.2013 r. Na spotkaniu przedstawiono całość projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach. Protokół z III spotkania stanowi załącznik nr 5.

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

L.p.	Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
1	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Zadania planistyczne województwa	ul. Raławicka 56 30-017 Kraków	12 63-03-107, 63-03-507 urząd@malopolska.mw.gov.pl
2	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Zadania planistyczne województwa	ul. Ligonía 46, 40-037 Katowice	32) 20 78 888; kancelaria@slaskie.pl
3	Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. Stanisława Wyspiańskiego 10	33 844 96 02 starostwo@powiat.oswiecim.pl
4	Starostwo Powiatowe w Pszczynie	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. 3 Maja 10, Pszczyna 43-200	32 449 23 00, powiat@powiat.pszczyna.pl
5	Starostwo Powiatowe w Bielsku Białym	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 40	033 813 62 00 kancelaria@powiat.bielsko.pl
6	Starostwo Powiatowe w Bieruniu	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. św. Kingi 1 43-155 Bieruń	32 226-91-04
7	Urząd Gminy Oświęcim	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. Zamkowa 12 32-600 Oświęcim	(33) 844 95 00 gmina@oswiecim-gmina.pl
8	Urząd Miasta i Gminy w Brzeszczach	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	32-620 Brzeszcze ul. Kościelna 4	(032) 77 28 500 gmina@brzeszcze.pl
9	Urząd Miasta i Gminy Wilamowice	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	Rynek 1 43-330 Wilamowice	48338129430 sekretariat@ug.wilamowice.pl
10	Urząd Gminy Miedźna	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	ul. Wiejska 131 43-227 Miedźna	info@miedzna.pl (32) 211-61-96
11	Urząd Miejski Bieruń	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	43-150 Bieruń ul. Rynek 14	32) 324 24 00 urząd@um.bierun.pl
12	Urząd Gminy Bojszowy	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	43-220 Bojszowy, ul. Gaikowa 35	32/ 21-89-366 wojt_bojszowy@pro.onet.pl
13	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	Zarządzanie wodami w regionie	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków	12 62-84-130 poczta@krakow.rzgw.gov.pl
14	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie	Gospodarka leśna i ochrona przyrody	31-159 Kraków, Al. Słowackiego 17a	(012) 63 05 200 rdlp@krakow.lasy.gov.pl

15	Nadleśnictwo Andrychów	Gospodarka leśna i ochrona przyrody	Ul. Grunwaldzka 10 34-120 Andrychów	33-8752015 andrychow@katowcie.lasy.gov.pl
16	Nadleśnictwo Kobiór	Gospodarka leśna i ochrona przyrody	ul. Katowicka 141 43-211 Piasek	kobior@katowice.lasy.gov.pl (+48) 32 218 81 81
17	Zarząd Okręgu PZW Bielsko-Biała	Gospodarka rybna	ul. Żywiecka 11 43-300 Bielsko-Biała	(033) 816-20-92 bielsko.biala@pzw.pl
18	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie	Ochrona przyrody, zarządzanie obszarami Natura 2000	Plac Na Stawach 3 30-107 Kraków	12) 61 98 120 sekretariat@rdos.krakow.pl
19	Małopolska Izba Rolnicza	Działalność rolnicza	os. Krakowiaków 45a/15, 31-964 Kraków	12 643 16 87 mir@mir.krakow.pl
20	Śląska Izba Rolnicza	Działalność rolnicza	ul. Jesionowa 15 40-159 Katowice	32/258-04-45 biuro@sir-katowice.pl
21	Gospodarstwo Rybackie. Tomasz Król	Gospodarka rybna	Nazieleńce 56, 32-620 Brzeszcze	(32) 211-12-41
22	Sławomir Kraus	Gospodarka rybna	Ul. Janowice 10a, 32-662 Jawiszowice	601-91-19-29
23	Koło Łowieckie „Żbik” Dankowice Zbigniew Gabryś	Gospodarka łowiecka		(032) 2110713
24	Koło Łowieckie – RYŚ Jacek Wawro	Gospodarka łowiecka		505 510 297
25	Agencja Nieruchomości Rolnych w Rzeszowie	Zarządzanie gruntami	35-959 Rzeszów, ul. 8 Marca 13	(17) 853-78-00 rzeszow@anr.gov.pl

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

l. p.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
1	Małgorzata Michna	Planista Regionalny	RDOŚ w Krakowie	malgorzata.michna@rdos.krakow.pl, tel. 126198146
2	Anna Supera	Przedstawiciel RDOŚ Katowice	RDOŚ w Katowicach	-
3	Robert Stańko	Koordynator Planu	Wykonawca – Klub Przyrodników	robert.stanko@onet.eu, tel. 683828236

4	Magdalena Grzebinoga	Przedstawiciel MGGP S.A.	Wykonawca – MGGP S.A.	magdalena.grzebinoga@mggp.com.pl tel. 126391746
5	Michał Ciach	Ekspert ornitolog	Instytut Bioróżnorodności Leśnej, Zakład Zoologii i Łowiectwa, Wydział Leśny Uniwersytetu Rolniczego	michal.ciach@ur.krakow.pl tel. 12 662 50 55
6	Anna Radczuk	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Bojszowy	architektura@bojszowy.pl tel. 322189366 w. 109, 116
7	Sebastian Siwiec	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Brzeszcze	sebastian_siwiec@um.brzeszcze.pl tel. 327728576
8	Dorota Chwierut	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Brzeszcze	dorota_chwierut@um.brzeszcze.pl tel. 327728577
9	Marta Adamus	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Wilamowice	marta.adamus@ug.wilamowice.pl tel. 338129454
10	Kazimiera Gabryś	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Wilamowice	kazimiera.gabryś@ugwilamowice.pl tel. 33 812 94 57
11	Barbara Tyrna	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Miedźna	os@miedzna.pl tel. 322116160 w. 29
12	Danuta Komraus	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Miedźna	os@miedzna.pl tel. 322116160 w.29
13	Marta Kubik	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Miedźna	os@miedzna.pl tel. 322116160 w.29
14	Krzysztof Wanat	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Oświęcim	k.wanat@oswiecim-gmina.pl tel. 338449563
15	Grzegorz Plewniok	Przedstawiciel gminy	Urząd Miasta Bieruń	grzegorz.plewniok@um.bierut.pl tel. 32 324 24 26, 608-695-104
16	Konrad Wydra	Przedstawiciel Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	kwydra@krakow.rzgw.gov.pl
17	Przemysław Trawno	Przedstawiciel Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych	Małopolskie Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	ptra@mzmiuw.krakow.pl
18	Aleksandra Grochal	Przedstawiciel Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń	Małopolskie Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	alsan.oswiecim@mzmiuw.krakow.pl tel. 33-844-72-41

		Wodnych – Jednostki Rejonowej Oświęcim		
19	Zygmunt Kwapis	Przedstawiciel PGL LP	Nadleśnictwo Kobiór	zygmunt.kwapis@katowice.lasy.gov.pl tel. 600871180
20	Wojciech Wylezuch	Przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych	Nadleśnictwo Kobiór	wojciech.wylezuch@katowice.lasy.gov.pl tel. 606-884-764
21	Marian Wilk	Przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych	Nadleśnictwo Andrychów	andrychow@katowice.lasy.gov.pl
22	Zbigniew Białek	Przedstawiciel Agencji Nieruchomości Rolnych	Agencja Nieruchomości Rolnych o/Rzeszów	zebialek@anr.gov.pl tel.178537867
23	Marian Morawski	Przedstawiciel Agencji Nieruchomości Rolnych	Agencja Nieruchomości Rolnych o/Kraków	
24	Paweł Lewczuk	Przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	pawel.lewczuk@armir.gov.pl tel. 505-517-407
25	Paweł Wiatr	Przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	pawel.wiatr@armir.gov.pl tel. 629-481-510
26	Zofia Piętas	Przedstawiciel Starostwa	Starostwo Powiatowe w Bieruniu	środowisko@powiatbl.pl tel. 322269164
27	Krzysztof Skowron	Przedstawiciel Starostwa	Starostwo Powiatowe w Bieruniu	środowisko@powiatbl.pl tel. 322269164
28	Zbigniew Bonczar	Przedstawiciel Uniwersytetu Rolniczego Kraków	UR Kraków	bonczar@wp.pl tel. 608453159
29	Tomasz Król	Przedstawiciel Gospodarstwa Rybackiego w Brzeszczach	Gospodarstwo Rybackie Brzeszcze	krol.kosp@interia.pl tel. 603307648
30	Aleksandra Kraus	Przedstawiciel Gospodarstwa Rybackiego w Jawiszowicach	Gospodarstwo Rybackie Jawiszowice	ul. Janowiec 20A 32-626 Jawiszowice tel. 601911929
31	Mirosława Kraus	Właściciel Stawów Jawiszowice	Stawy Jawiszowice	ul. Witosa 140

				32-512 Bestwina
32	Janusz Filipecki	Przedstawiciel Kopex-EX-COAL Sp. z o.o.	Kopex-EX-COAL Sp. z o.o.	Janusz.filipecki@kopex.com.pl
33	Bogusław Chrószcz	Przedstawiciel Kopex-EX-COAL Sp. z o.o.	Kopex-EX-COAL Sp. z o.o.	Bogusław.chroszcz@kopex.com.pl
34	Tadeusz Cichy	Przedstawiciel Kopex-EX-COAL Sp. z o.o.	Kopex-EX-COAL Sp. z o.o.	Tadeusz.cichy@kopex.com.pl
35	Marcin Duda	Przedstawiciel Kopex - EKO	Kopex - EKO	marcin.duda@kopex.com.pl 604-408-931
36	Dagmara Norek	Przedstawiciel Kopex - EKO	Kopex - EKO	dagmara.norek@kopex.com.pl 792-920-200
37	Ryszard Kozakiewicz	Przedstawiciel AGH, Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska, Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska	AGH, Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska, Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska	Ryszard.kozakiewicz@agh.edu.pl
38	Michał Jordan	Przedstawiciel Polskiego Związku Łowieckiego Bielsko-Biała	PZŁ Bielsko-Biała	zo.bielskobiala@pzlow.pl
39	Piotr Sajdak	Przedstawiciel Koła Łowieckiego ŻBIK Dankowce	Koło Łowieckie ŻBIK Dankowce	
40	Tadeusz Lublański	Przedstawiciel Koła Łowieckiego ŻBIK Dankowce	Koło Łowieckie ŻBIK Dankowce	tadeklubanski@op.pl
41	Władysław Sankowski	Przedstawiciel Koła Łowieckiego RYŚ w Brzeszczach	Koło Łowieckie RYŚ Brzeszcze	
42	Jan Nykaza	Przedstawiciel Koła Łowieckiego CYRANKA Oświęcim	Koło Łowieckie CYRANKA Oświęcim	
43	Jan Likus	Przedstawiciel Koła Łowieckie Brzeszcze	Koło Łowieckie Brzeszcze	

44	Piotr Rymarowicz	Przedstawiciel Towarzystwa na rzecz Ziemi	Towarzystwo na rzecz Ziemi	tel. 33 8441934, prym@tnz.most.org.pl
45	Mateusz Ledwoń	Przedstawiciel Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	lmkp@poczta.fm
46	Jacek Betleja	Przedstawiciel Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	betleja@interia.pl

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

L.p.	Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
1	Materiały publikowane	Betleja J. 2001 Gniazdowanie ślepowrona <i>Nycticorax nycticorax</i> w dolinie górnej Wisły. Not. Orn. 42 147-158.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło informacji	Publikacja drukowana
2	Materiały publikowane	Betleja J., Ledwoń M. 2009. Stawy w Brzeszczach PLB120009 (IBA PL123). W: Chmielewski S., Stelmach R. (red.). 2009. Ostoje ptaków w Polsce – wyniki inwentaryzacji, część I. Ss.: 118-126. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło informacji	Publikacja drukowana
3	Materiały publikowane	Chodkiewicz T., Neubauer G., Meissner W., Sikora A., Chylarecki P., Woźniak B., Bzoma S., Brewka B., Rubacha S., Kus K., Rohde Z., Cenian Z., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kajtoch Ł., Szałański P., Betleja J. 2012. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2010–2012. Biuletyn Monitoringu Przyrody 9: 1-44.	Informacja na temat krajowych trendów liczebności ptaków	Duża – materiał porównawczy	Publikacja drukowana
4	Materiały publikowane	Ledwoń M. 2006. Populacje lęgowe i czynna ochrona rybitw <i>Sternidae</i> w dolinie górnej Wisły. W: Nowakowski J.J., Tryjanowski P., Indykiewicz P. (red.). Ornitologia polska na progu XXI wieku – perspektywy i dokonania. Olsztyn. Ss. 265-275.	Informacja o populacji i sposobach ochrony rybitw w regionie	Średnia	Publikacja drukowana
5	Materiały publikowane	Ledwoń M., Betleja J. 2010. Stawy w Brzeszczach. W: Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.). 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Ss. 400-402. OTOP, Marki.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło informacji	Publikacja drukowana
6	Materiały publikowane	Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.			Publikacja drukowana
7	Materiały publikowane	Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk.	Informacja o historycznej liczebności gatunków	Ważne źródło porównawcze	Publikacja drukowana

8	Materiały publikowane	Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło porównawcze	Publikacja drukowana
9	Materiały publikowane	Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8).	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło porównawcze	Publikacja drukowana
10	Materiały publikowane	Neubauer G., Sikora A., Chodkiewicz T., Cenian Z., Chylarecki P., Archita B., Betleja J., Rohde Z., Wieloch M., Woźniak B., Zieliński P., Zielińska M. 2011. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2008–2009. Biuletyn Monitoringu Przyrody 8/1: 1-40.	Informacja na temat krajowych trendów liczebności ptaków	Duża – materiał porównawczy	Publikacja drukowana
11	Materiały publikowane	Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004 Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP. Warszawa.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło porównawcze	Publikacja drukowana
12	Materiały publikowane	Sikora A., Rhode Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło porównawcze	Publikacja drukowana
13	Materiały publikowane	Walasz K., Mielczarek P. (red.) 1992. Atlas ptaków lęgowych Małopolski 1985-1991. Biologica Silesiae, Wrocław.	Informacja o występowaniu gatunków lęgowych w regionie	średnia, historyczny materiał porównawczy, dane ogólne	Publikacja drukowana
14	Materiały publikowane	Walasz K. (red.). 2000. Atlas ptaków zimujących Małopolski. Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne, Kraków.	Informacja o występowaniu gatunków zimujących w regionie	średnia, dane mało szczegółowe	Publikacja drukowana
15	Materiały publikowane	Walczak M., Radziejowski J., Smogorzewska M., Sienkiewicz J., Gacka-Grzesikiewicz E., Pisarski Z. 2001. Obszary chronione w Polsce. IOS, III wyd., Warszawa.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło porównawcze	Publikacja drukowana
16	Materiały publikowane	Wiehle D., Bonczar Z. 2007. Śmiertelność ptaków w warunkach stawów rybnych. Not. Ornit. 48: 163-173.	Informacja na temat jednego z zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru	Duża	Publikacja drukowana
17	Materiały publikowane	Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu	Informacja o liczebności	Ważne źródło	Publikacja drukowana

		miedzynarodowym. OTOP, Marki.	gatunków	porównawcze	
18	Materiały niepublikowane	Inwentaryzacja gatunków dziko żyjącego ptactwa w wybranych wyznaczonych obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 oraz obszarach proponowanych do wyznaczenia, wykonano na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w 2008 r.	Mapa siedlisk i gatunków	Ważne źródło informacji	-
19		Betleja J., Henel K. 2002. Dane niepubl. – Dolina Górnej Wisły.	Informacja o liczebności gatunków	Ważne źródło informacji	-

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

Położenie obszaru

Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju obszar położony jest w województwie małopolskim, powiecie oświęcimskim, gminach: Brzeszcze – gmina miejska, Brzeszcze – gmina wiejska, Oświęcim – gmina wiejska; województwie śląskim, powiecie bielskim, gminie: Wilamowice – gmina wiejska, powiecie pszczyńskim, gminie: Miedźna, powiecie bieruńsko – lędzińskim, gminach: Bieruń, Bojszowy.

Według regionalizacji geobotanicznej J.M. Matuszkiewicza obszar prawie w całości położony jest: Prowincja Środkowoeuropejska, Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa, Dział Wyżyn Południowopolskich, Kraina Kotliny Oświęcimskiej, Okręg Oświęcimski, Dolina Wisły „Ustroń – ujście Skawy” – C.7.1.c. Niewielki fragment w północno-zachodniej części leży: Prowincja Środkowoeuropejska, Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa, Dział Wyżyn Południowopolskich, Kraina Górnosląska, Okręg Górnosląski Właściwy Tysko-Imieliński – C.3.1.m.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym J. Kondrackiego praktycznie cały omawiany obszar położony jest: Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, Podprowincja: Podkarpacie Północne, Makroregion: Kotlina Oświęcimska, Mezoregion: Dolina Górnej Wisły -512.22 i tylko niewielka część na południu leży w Podgórzu Wilamowskim – 512.23.

Geologia i gleby

Pod względem geologicznym obszar leży w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, którego podłoże budują utwory z okresu karbonu, triasu i trzeciorzędu. Zapadlisko Przedkarpackie jest rozległym obniżeniem tektonicznym o typowych cechach rowu przedgórskiego, wypełnionym formacją ilastą wieku miocenijskiego. W dolinie Wisły dominują utwory ze schyłku zlodowacenia i holocenu. W dolinach rzek występują żwiry rzeczne, pospółki, mady, torfy i gliny aluwialne.

Hydrologia

Głównym ciekim przepływającym przez omawiany obszar jest Wisła. Ponadto znajdują się tu odcinki ujściowe jej prawobrzeżnych dopływów tj.: Danówki wraz dopływami, Dopływu z Jawiszowic, Młynówki Harmęskiej, Młynówki Oświęcimskiej, Pławianki oraz lewobrzeżnych dopływów tj.: Zapadzi, Gilówki, Pszczynki, Dopływu w Jedlinie oraz Gostyni. Na omawianym obszarze znajdują się liczne rowy melioracyjne. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obszar Natura 2000 „Stawy w Brzeszczach” obejmuje siedem JCWP:

- Pszczynka od zb. Łąka do ujścia
- Wisła od Białej do Przemszy
- Łękawka
- Dankówka
- Korzenica
- Gostynia od starego koryta do ujścia
- Młynówka Oświęcimska

Cztery z nich (z wyjątkiem Łękawki, Korzenicy, które posiadają status naturalnej części wód) mają status silnie zmienionych części wód, natomiast Młynówka Oświęcimska posiada status sztucznej części wód. Przeprowadzona ocena stanu wykazała iż stan ich zakwalifikować można jako zły, z wyjątkiem JCWP Korzenica. Dla pięciu wykazano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych i wskazano derogacje.

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	SCWP	Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje	Uzasadnienie derogacji
PLRW20001921169	Pszczynka od zb. Łąka do ujścia	MW0104	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona	-	-
PLRW20001921199	Wisła od Białej do Przemszy	MW0106	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	4(4) - 1	Wpływ działań antropogenicznych na stan JCW oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność Przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem surowców naturalnych, bądź przemysłowym charakterem obszaru.

PLRW200062 11549	Łękawka	MW0106	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	naturalna część wód	zły	zagrożona	4(4) - 1 / 4(7) - 1	Derogacje czasowe - brak możliwości technicznych; Odbudowa prawostronnego obwałowania cieków Łękawka w km 0+000 ż 0+370 na dł. 370m (planowane w latach 2010-2011)
PLRW200062 11569	Dankówka	MW0106	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	4(4) - 1	Wpływ działań antropogenicznych na stan JCW oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność Przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem surowców naturalnych, bądź przemysłowym charakterem obszaru..
PLRW200017 211689	Korzenica	MW0104	Potok nizinny piaszczysty (17)	naturalna część wód	dobry	niezagrożona	-	-
PLRW200019 211899	Gostynia od starego koryta do ujścia	MW0105	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	4(4) - 1	Wpływ działań antropogenicznych na stan JCW oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność Przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem surowców naturalnych, bądź przemysłowym charakterem obszaru..
PLRW200023 2115969	Młynówka Oświęcimska	MW0106	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	sztuczna część wód	zły	zagrożona	4(4) - 1	Wpływ działań antropogenicznych na stan JCW oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność Przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW. Występująca działalność gospodarcza

			(23)					człowieka związana jest ściśle z występowaniem surowców naturalnych, bądź przemysłowym charakterem obszaru.
--	--	--	------	--	--	--	--	---

* - derogacje

4(4) – 1 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych

4(7) – 1 nowe modyfikacje - przekształcenie charakterystyk fizycznych

Struktura krajobrazu

Omawiany obszar położony jest w dolinie Wisły (odcinek o charakterze naturalnym) i swym zasięgiem obejmuje kompleks kilkunastu starych stawów rybnych. Stawy te otaczają lasy (ok. 6%), łąki (ok. 30%) oraz grunty orne (ok. 30%). Występuje tu bogata roślinność wodna i bagienna (ok. 260 gatunków roślin naczyniowych tj. grążel żółty, grzybień biały, paproć salwinia), w rzadkim zbiorowisku łąk ostrożeńiowych występują m.in.: ostrożeń łąkowy, storczyki, bluszcz pospolity. W granicach obszaru prowadzona jest ekstensywna hodowla karpia w stawach położonych po obu stronach rzeki. Powierzchnia stawów, które dominują w tutejszym krajobrazie wynosi ok. 160 ha.

Korytarze ekologiczne

Obszar stanowi element międzynarodowego korytarza ekologicznego Górnej Wisły – 26m.

Istniejące formy ochrony przyrody

W sąsiedztwie Obszaru znajdują się następujące Specjalne Obszary Ochrony Ptaków: Dolina Dolnej Soły PLB120004, Dolina Dolnej Skawy PLB120005, Dolina Górnej Wisły PLB240001 oraz Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolna Soła PLH120083.

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

Poniższe dane dla obszaru zostały zaczerpnięte z programu CORINE Land Cover 2006.

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających	Skarb Państwa/własność prywatna	667,69	21,78
Łąki	Skarb Państwa/własność prywatna	901,93	29,42
Lasy liściaste	Skarb Państwa/własność prywatna	143,83	4,69

Lasy iglaste	Skarb Państwa/własność prywatna	8,17	0,26
Lasy mieszane	Skarb Państwa/własność prywatna	38,28	1,25
Zbiorniki wodne	Skarb Państwa/własność prywatna	1019,10	33,24
Tereny głównie zajęte przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej	Skarb Państwa/własność prywatna	202,45	6,60
Złożone systemy upraw i działek	Skarb Państwa/własność prywatna	43,26	1,41
Zabudowa luźna	Skarb Państwa/własność prywatna	41,29	1,35

2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

W obszarze Natura 2000 „Stawy w Brzeczach” przedmiotami ochrony są gatunki ptaków wodno – błotnych, silnie związane ze zbiornikami wodnymi, stawami, dla których nie istnieją pakiety rolno środowiskowe. Na terenie obszaru tylko niewielka część powierzchni jest objęta dopłatami rolno środowiskowymi. W obszarze realizowane jest jeden wariant programu rolno środowiskowego:

1. Wariant 3.1. Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach, o charakterze kośnym, kośno – pastwiskowym i pastwiskowym. Głównymi wymogami dla koszenia są:

- pierwszy pokos w terminie od dnia 1 czerwca, nie więcej niż dwa pokosy;
- wysokość koszenia 5 – 15 cm;
- technika koszenia: zakaz koszenia okrężnego od zewnątrz do środka działki;
- w przypadku użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego wykonanie pokosu najpóźniej do dnia 30 września;
- obowiązek pozostawienia 5-10% działki rolnej nieskosiwanej, przy czym powinien to być inny fragment co roku;
- obowiązek usunięcia lub złożenia w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie.

Natomiast dla wypasu wymogi przedstawiają się następująco:

maksymalna obsada zwierząt wynosi 1 DJP/ha;

- w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego maksymalna obsada zwierząt wynosi 0,3 DJP/ha;
- w przypadku użytkowania pastwiskowego minimalna obsada zwierząt wynosi 0,5 DJP/ha, a maksymalna 1,0 DJP/ha;

- maksymalne obciążenie pastwiska do 10 DJP/ha (5t/ha);
- sezon pastwiskowy trwa od 1 maja do 15 października na obszarach poniżej 300 m n.p.m. lub od 20 maja do 1 października na obszarach powyżej 300m n.p.m.;
- dopuszcza się wykaszanie niedojadów wyłącznie w okresie sierpień – wrzesień;
- dopuszczalne jest wypasanie przez cały rok koników polskich i koni huculskich;
- termin rozpoczęcia wypasu na terenach zalewowych nie wcześniej niż w dwa tygodnie po ustąpieniu wód.

W Obszarze realizowane są pakiety tzw. wodnośrodowiskowe (zgodnie z informacją uzyskaną od właścicieli gospodarstw rybackich) – Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013. Z uwagi na brak prowadzonego rejestru jednostek sprawujących pieczę nad programem lub brakiem informacji, nie jest możliwe określenie powierzchni Obszaru objętej dopłatami.

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu,
łąki	Własność prywatna	54,37 ha	3%-Wariant 3.1
zbiorniki wodne	Własność prywatna	Brak wiarygodnych danych	Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, działanie 2.2. Działania wodno – środowiskowe, pakiet 1 i pakiet 2.

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
------	-------------------	--	---	---	--

1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze, Uchwała nr XXI/239/08 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 września 2008 r.	Burmistrz Gminy Brzeszcze	W Miejscowym planie sformułowano następujące zapisy: „Wprowadza się następujące ustalenia i standardy zabudowy i zagospodarowania terenu dla obszarów węzłów i korytarzy ekologicznych; a) Nakazy: – Zachowanie istniejących zasobów przyrody i ich bioróżnorodności. – Zalesienie terenu o ile jest to zgodne z ustaleniami planu. b) Zakazy: – Realizacji budynków oraz budowli nie związanych bezpośrednio z funkcją dominującą danego obszaru ESOCh. – Realizacji obiektów budowlanych mogących pogorszyć stan środowiska naturalnego. – Realizacji ogrodzeń i płotów uniemożliwiających migrację drobnych form fauny i flory. – Przekształcania naturalnej rzeźby terenu poprzez składowanie odpadów górniczych. c) Dopuszczenia: – Udostępnienie terenu dla celów rekreacyjnych i turystycznych, pod warunkiem zgodności z obowiązującymi przepisami szczególnymi (np. z planem urządzenia lasu). – Realizacja ciągów pieszych i ro-	Potencjalny wpływ na wszystkie przedmioty ochrony w przypadku lokalizowania różnych rodzajów budowli w bezpośrednim sąsiedztwie rewirów lęgowych	brak
---	---	---------------------------	---	--	------

			werowych o charakterze rekreacyjnym.– Realizacja obiektów budowlanych, zgodnych z funkcją dominującą obszaru chronionego oraz z ustaleniami dotyczącymi danej strefy funkcjonalnej. – Zagospodarowanie terenu jako obszaru zieleni urządzonej, publicznie dostępnej, związanej bezpośrednio z funkcją dominującą; Dla ciągów ekologicznych obowiązują: a) Nakazy: – Zachowania, w obrębie wyznaczonych na rysunku planu ciągów ekologicznych, pasm terenów biologicznie czynnych o szerokości minimum 4 m, b) Zakazy: – Realizacji ogrodzeń i płotów uniemożliwiających migrację drobnych form fauny i flory. – Przekształcania naturalnej rzeźby terenu poprzez składowanie odpadów górniczych. c) Dopuszczenia: – dopuszcza się zróżnicowane użytkowanie terenów, na których przebiegają ciągi ekologiczne z zachowaniem powyższych nakazów i zakazów oraz ustaleń dla danej strefy funkcjonalnej.		
--	--	--	--	--	--

			– dopuszcza się korekty przebiegu ciągów ekologicznych z zachowaniem minimum 4m ich szerokości.”		
2	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Jedlina w rejonie Brzezin i „Łąk Ku Korzeńcu” w gminie Bojszowy, Uchwała nr X/38/2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 12 września 2011 r.	Wójt Gminy Bojszowy	W Miejscowym planie sformułowano następujące zapisy: „Nakaz ochrony siedlisk i gatunków chronionych, w tym gatunków i ich siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 "Stawy w Brzeszczach" występujących na obszarze objętym niniejszym planem, zgodnie z przepisami szczególnymi, (w tym prawo ochrony środowiska, ustawa o ochronie przyrody)”	Brak negatywnego wpływu	brak
3	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru gminy Wilamowice obejmującego sołectwo Dankowice, Uchwała Nr XVIII/142/04 Rady Miejskiej w Wilamowicach z dnia 7 maja 2004 r.	Burmistrz Gminy Wilamowice	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
4	Strategia rozwoju gminy Oświęcim na lata 2007-2013, Gmina Oświęcim –	Burmistrz Gminy Oświęcim	W Studium zawarto informacje: „Skupione w dolinie Wisły i w ujściowych odcinkach Soły i Macochy należą do	Brak negatywnego wpływu	brak

	Uchwała nr V/29/07 z dnia 28 lutego 2007 r.		charakterystycznych cech krajobrazu gminy, wywierając istotny wpływ na środowisko poprzez zapewnienie bioróżnorodności fauny i flory. Liczne zbiorowiska roślinne stawów, rowów melioracyjnych, okresowo lub stale zalanych, sprzyjają występowaniu wielu gatunków bezkręgowców i kręgowców, a zwłaszcza ptaków wodno-błotnych, które mają tu dogodne warunki bytowania i gniazdowania. Stawy w obrębie kompleksów są zazwyczaj niewielkich rozmiarów (do 30-40 ha), jednak duże ich zagęszczenie oraz fakt, że wiele z nich jest wpisane w tutejszy krajobraz od wielu stuleci sprawia, że stanowią one ważną w skali kraju i kontynentu ostoję dla wielu gatunków zwierząt i roślin”.		
5	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oświęcim – ujednolicony tekst Studium w wyniku zmiany uchwalonej w	Burmistrz Gminy Oświęcim	W studium sformułowano następujące zapisy: <i>„W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu ustala się następujące zasady polityki przestrzennej:</i> <i>1) ochronę przyrodniczych wartości środowiska, w szczególności tere-</i>	Brak negatywnego wpływu	brak

	2010 r., uchwała Nr XLVI/356/10 Rady Gminy w Oświęcimiu z dnia 16 czerwca 2010r.		<i>nów dolin Wisły i Soły, ekosystemów wodnych i związanych z nimi kompleksów łąkowo pastwiskowych oraz korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość ww. systemu, obejmującą:</i> <i>a) poprawę stanu sanitarnego oraz funkcjonowania przyrody, w drodze wzmożonej ochrony węzłów i ciągów ekologicznych oraz tych ekosystemów, które mają wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów,</i> <i>b) likwidację bądź osłabianie barier ekologicznych,</i> <i>c) zahamowanie procesów niszczących,</i> <i>d) odnowę i wzbogacenie przyrody na obszarach zdegradowanych,</i> <i>e) ochronę pomników przyrody”.</i> Ponadto: <i>“ochrona siedlisk przyrodniczych objętych ochroną w ramach Natura 2000: zatwierdzony obszar „Stare Brzeszcze” oraz potencjalny obszar „Dolina Dolnej Soły”, położonych we wsi Babice, polegającą na eliminowaniu zagrożeń dla poszczególnych obszarów, opisanych w części uwarunkowań, w ust. I.3. Szczegółowy zakres ochrony powi-</i>		
--	---	--	---	--	--

			nien zostać ustalony w planach zadań ochronnych oraz planach ochrony, sporządzanych zgodnie z ustawą o ochronie przyrody”.		
6	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oświęcim, uchwała Nr XXXII/235/05 Rady Gminy w Oświęcimiu z dnia 7 września 2005 r.	Burmistrz Gminy Oświęcim	W Programie sformułowano następujące zapisy: „W zagospodarowaniu przestrzennym gminy powinna być zapewniona ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych terenu, racjonalna gospodarka zasobami przyrodniczymi i utrzymanie równowagi przyrodniczej. W możliwie największym stopniu należy zachować walory naturalne terenu. W gminie Oświęcim należą do nich przede wszystkim obszary dolin Wisły i Soły – główne korytarze ekologiczne oraz tereny związane z kompleksami stawów i nielicznych lasów. Korytarze ekologiczne powinny być chronione przed zniszczeniem lub przerwaniem ciągłości. Niezbędne są działania prowadzące do zahamowania procesów degradacji oraz rehabilitacyjne. Problem ochrony wartości przyrodniczych terenu w Studium traktuje się szeroko nie tylko jako ochronę poszczególnych, wybranych obszarów. Niezbędne jest zachowanie ciągłości systemów	Brak negatywnego wpływu	brak

			<i>przyrodniczych, różnorodności biologicznej terenu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego – przez zachowanie korytarzy ekologicznych, w tym lasów, ekosystemów wodnych. Obszary o wysokich wartościach przyrodniczych objęte ochroną prawną lub proponowane do objęcia ochroną, stanowią integralną część tego systemu”.</i>		
7	Strategia rozwoju gminy Wilamowice	Burmistrz Gminy Wilamowice	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
8	Strategia gminy Miedźna 2008-2015	Wójt Gminy Miedźna	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
9	Strategia rozwoju miasta Bieruń 2020, uchwała nr VII/1/2010 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 29 lipca 2010 r.	Burmistrz Miasta Bieruń	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
10	Strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy Bojszowy do roku 2015	Wójt Gminy Bojszowy	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
11	Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Brzeszcze 2005-2015	Burmistrz Gminy Brzeszcze	W Strategii sformułowano następujący zapis: „Ochrona stawów wymaga wypracowania koncepcji możliwego bezkolizyjnego rozwoju	Brak negatywnego wpływu.	brak

			<i>infrastruktury i działalności gospodarczej na terenie gminy, w tym wypracowania koncepcji ochrony stawów w przypadku realizacji drogi S1.”</i>		
12	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeszcze, Uchwała nr X/90/11 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 sierpnia 2011 r.	Burmistrz Gminy Brzeszcze	W Studium sformułowano następujące zapisy: „Tereny W: potencjalne elementy wielkoprzestrzennego systemu ochrony przyrody i krajobrazu (OSO – dyrektywa ptasia) oraz część planowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Soły”, przystosowanie dla potrzeb gospodarki rybackiej i rekreacji oraz ochrony przed powodzią, przystosowanie w fazie eksploatacji zasobów kruszywa naturalnego do docelowego zagospodarowania; Tereny Z: zabudowa wyłącznie związana z główną funkcją terenów, zagospodarowanie po rekultywacji zdewastowanych terenów przemysłowych zgodnie z przyjętym kierunkiem zagospodarowania (zieleń publiczna – parki, cmentarze, tereny sportowe, tereny łąkowe lub leśne), Gospodarka leśna wg planów urzędzenia lasów z pierwszeństwem funkcji	Potencjalny wpływ na wszystkie przedmioty ochrony w przypadku lokalizowania różnych rodzajów budowli w bezpośrednim sąsiedztwie rewirów lęgowych	brak

			<i>ochronnych. Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo wg programów indywidualnych lub programu dla gruntów uprzednio wykupionych.”</i> W załączniku graficznym wyznaczono obszar zieleni naturalnej, w tym zieleni wysokiej izolacyjno-krajobrazowej oraz trwałych użytków zielonych rolniczej przestrzeni produkcyjnej – wyłączony z zabudowy (nie dotyczy zabudowy istniejącej oraz obiektów związanych z gospodarką rolną, infrastrukturą techniczną, rekreacyjną i sportem oraz eksploatacją złóż kopalin oraz obszary wód płynących – obszar ochrony przestrzeni wodnej rzeki Wisły i Soły (obejmujący tereny wodne wraz z bezpośrednią ich obudową biologiczną, stanowiącą tereny zalewowe) wchodzący w skład głównych korytarzy ekologicznych biegnących przez teren gminy.		
13	Aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia	Burmistrz Miasta Bieruń	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak

14	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bojszowy, uchwała nr VI/22/2011 Rady Gminy Bojszowy z dnia 9 maja 2011 r.	Wójt Gminy Bojszowy	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Ośrodka Rekreacji i Balneologii wraz z funkcjami uzupełniającymi podstawowe funkcje ośrodka w Bojszowach - Jedlinie. Uchwała nr XXI/118/2000 Rady Gminy Bojszowy z dnia 18 października 2000 r.	Wójt Gminy Bojszowy	Sformułowano następujące zapisy: „W obrębie terenów objętych planem nakazuje się: 1. Stosowanie w czasie realizacji planu przepisów dotyczących szczególnych zasad ochrony powierzchni ziemi, (..) 2. Zachowanie grobli, mogących służyć odtworzeniu akwenów w obszarach, gdzie może to przyczynić się do wzbogacenia lokalnych warunków przyrodniczo – krajobrazowych i warunków do wypoczynku, 3. Zachowanie terenów zieleni nieurządzonej jako terenów biologicznie czynnych w celu utrzymania proporcji terenów otwartych do zainwestowania, zachowania wartości przyrodniczych i bioróżnorodności, a także	Brak negatywnego wpływu	brak

			ochrony krajobrazu terenów otwartych i zapewnienia przewietrzania. 4. Ukształtowanie zespołów zabudowy i zagospodarowania terenów w sposób zapewniający ciągłość przestrzenną terenów biologicznie czynnych”. Ponadto sformułowano następujące zapisy: „Ustala się obowiązek sporządzenia opracowań specjalistycznych dla terenów oznaczonych symbolem W i W1 (..), które winny obejmować m.in. ustalenie linii brzegowej oraz zasad i rodzajów zagospodarowania terenów do niej przyległych, a w szczególności: 1. Techniczną obsługę akwenów, 2. Utworzenie ekosystemów przywodnych, 3. Dopuszczeni urządzeń sportu, rekreacji i wypoczynku (...).”. W obrębie terenów objętych planem zakazuje się lokalizacji funkcji szkodliwych lub mogących pogorszyć stan środowiska przyrodniczego, wprowadzania wód przemysłowych, a także ścieków bytowo – gospodarczych do wód powierzchniowych.		
--	--	--	---	--	--

			Dopuszcza się odprowadzenie oczyszczonych wód dołowych do rzeki Gostyni, pod warunkiem prowadzenia określonej kontroli.		
16	Strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy Bojszowy do roku 2015	Wójt Gminy Bojszowy	Brak szczegółowych zapisów odnoszących się Obszaru	-	brak
17	Program ochrony środowiska dla Gminy Bojszowy, 2003	Wójt Gminy Bojszowy	W POŚ zawarto następujące zapisy odnoszące się do gospodarki łowieckiej, rybactwa i wędkarstwa: <i>„W gospodarce łowieckiej na terenie Bojszów i okolic można zauważyć następujące tendencje:</i> <i>i. ścisła regulacja struktury wiekowej i płciowej populacji sarny i jelenia;</i> <i>ii. wysoki limit odstrzału lisa – gatunku wyrządzającego znaczące szkody w łowisku;</i> <i>iii. duże wahania populacji gatunków „terenów otwartych” (zając, bażant);</i> <i>iv. wysoki stan populacji ptactwa wodnego i związany z tym plan pozyskania.</i> <i>Wielkość pozyskania zwierzyny łownej limitowana jest określoną tzw. "pojemnością wyżywieniową łowiska" podstawowych gatunków w skali Nadleśnictwa, tj. jelenia,</i>	Brak negatywnego wpływu	brak

			sarny oraz dzika. Stan populacji sarny jest adekwatny do dużej mozaikowości zbiorowisk leśnych i nieleśnych na terenie gminy, natomiast znaczna liczebność dzika i jelenia wiąże się z występowaniem zwartego kompleksu lasów pszczyńsko - kobiórskich. Najcenniejsze tereny łowieckie w skali gminy to: - pasmo leśne, ciągnące się w centrum gminy: od Świerczyńca do Jedliny; - doliny rzeczne: Wisły, Gostynki, Korzyńca i Pszczynki z mozaikowo umieszczonymi zadrzewieniami łęgowymi; - agrocenozy z zadrzewieniami śródpolnymi spełniającymi funkcje „remiz” zwierzyny łownej, głównie ptactwa. Główne ciek wodne na terenie gminy, tj.: Wisła, Pszczynka, Gostynka i Korzyniec, wraz z odcinkami starorzeczy oraz pojedyncze leśne stawy, tzw. „oczka wodne”, mają niewielkie znaczenie wędkarskie dla członków okolicznych kół wędkarskich w Tychach, Pszczynie, Bieruniu,		
--	--	--	--	--	--

			<i>natomiast z punktu widzenia bliskości w/w ośrodków miejskich oraz rozwoju turystyki weekendowej, agroturystyki, wskazane byłoby utworzenie tzw. „ośrodka obsługi rekreacyjno – turystycznej wędkarzy (także myśliwych) z łowiskiem komercyjnym”.</i>		
18	Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Andrychów na lata 01.01.2005-31.12.2014 r.	Nadleśnictwo Andrychów	Brak zapisów odnoszących się bezpośrednio do Obszaru.	-	brak
19	Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kobiór na lata 2003-2012	Nadleśnictwo Kobiór	Zasady prowadzenia gospodarki leśnej w wydzieleniach pozostających w granicach Obszaru	Brak negatywnego oddziaływania.	brak

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane.

L.p.	Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
	Gatunki zwierząt						
1	A022 <i>Ixobrychus minutus</i> bączek	C	-	9	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk

2	A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> ślepowron	B	-	226	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych oraz rzek i cieków wodnych całej ostoi; kolonie lęgowe na kompleksach Zawadka, Brzeszcze-Nazieleńce, Harmęże	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
3	A176 <i>Larus melanocephalus</i> mewa czarnogłowa	C	-	3-9	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi; lęgi stwierdzono na kompleksach Dankowice i Zawadka	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
4	A196 <i>Chlidonias hybrida</i> rybitwa białowąsa	B	-	0-215	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
5	A008 <i>Podiceps nigricollis</i> zausznik	B	-	33-52	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
6	A051 <i>Anas strepera</i> krakwa	C	-	11-15	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
7	A061 <i>Aythya fuligula</i> czernica	C	-	239-261	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna

					całej ostoi		stanowisk
8	A162 <i>Tringa totanus</i> krwawodziób	C	-	5-6	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
9	A179 <i>Larus ridibundus</i> śmieszka	C	-	2146-2623	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
10	A059 <i>Aythya ferina</i> głowienka	C	-	135-187	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
11	A005 <i>Podiceps cristatus</i> perkoz dwuczuby	C	-	118-158	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
12	A004 <i>Tachybaptus ruficollis</i> perkozek	C	-	46-56	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
13	A021 <i>Botaurus stellaris</i> bąk	C	-	7-12	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
14	A123 <i>Gallinula chloropus</i> kokoszka wodna	C	-	38-40	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
15	A197 <i>Chlidonias niger</i> rybitwa czarna	C	-	2-20	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych całej ostoi	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk
16	A193 <i>Sterna hirundo</i> rybitwa rzeczna	C	-	9-30	w rozproszeniu na terenie stawów	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w

					hodowlanych oraz rzek całej osto		obszarze; wizja lokalna stanowisk
17	A229 <i>Alcedo atthis</i> zimirdek	C	-	8-13	w rozproszeniu na terenie stawów hodowlanych oraz rzek i cieków wodnych całej osto	dobry	Określenie wielkości i stanu zachowania siedlisk w obszarze; wizja lokalna stanowisk

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

Nie dotyczy.

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Nie dotyczy.

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod gatunku: A022

Nazwa gatunku: *Ixobrychus minutus* **Bączek**

Charakterystyka: Gatunek związany z płytkami zbiornikami zarówno jeziorami jak i sztucznymi tj. stawy rybne, pokopalniane zbiorniki zapadliskowego czy żwirownie, charakteryzującymi się zarośniętymi brzegami trzciny, pałki oraz krzewów. Zasiedla również brzegi rzek z porośniętymi płatami krzewów wierzby. Występowanie tego gatunku uzależnione jest od poziomu wody, zapewnia bezpieczeństwo lęgów oraz stałą bazę pokarmową. Można go spotkać również w pasie trzcinowisk przy rowach melioracyjnych i przy kanałach w obrębie kompleksów stawów.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie

Kod gatunku: A023

Nazwa gatunku: *Nycticorax nycticorax* **Ślepowron**

Charakterystyka: Gatunek związany z niewielkimi zbiornikami tj. jeziora, stawy rybne, starorzecza. Duże kolonie zlokalizowane są na wyspach stawów rybnych i żwirowisk, jak również w krzaczastych zaroślach na brzegami rzek oraz lasach w pobliżu stawów.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie, K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne.

Ślepowron, fot. Robert Stańko

Kod gatunku: A176

Nazwa gatunku: *Larus melanocephalus* **Mewa czarnogłowa**

Charakterystyka: Gatunek, którego miejsce gniazdowania związane jest z dużymi koloniami śmieszki i mewy pospolitej. Zlokalizowane głównie na wyspach w nurcie rzeki, na stawach hodowlanych, żwirowniach. Preferuje wyspy głównie o twardym gruncie, porośnięte roślinnością zielną.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja), K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A196

Nazwa gatunku: *Chlidonias hybrida* **Rybitwa białowąsa**

Charakterystyka: Gatunek szczególnie związany z ekstensywnie użytkowanymi stawami rybnymi o zróżnicowanej roślinności szuwarowej i wodnej. Rybitwa białowąsa gnieździ się wśród niezbyt zwartej roślinności wodnej o wynurzonych i pływających liściach, w pobliżu szuwarów i fragmentów otwartego lustra wody.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A008

Nazwa gatunku: *Podiceps nigricollis* **Zausznik**

Charakterystyka: Gatunek związany głównie z płytkimi wodami stawów rybnych, naturalnymi jeziorami lub zbiornikami retencyjnymi. Zausznik buduje swoje gniazda na obrzeżach niskich i niezbyt gęstych szuwarów, wśród kępiastej roślinności wynurzonej.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A051

Nazwa gatunku: *Anas strepera* **Krakwa**

Charakterystyka: Gatunek związany z płytkimi zbiornikami wodnymi z bogatą roślinnością wodną, najchętniej zasiedla stawy hodowlane, jeziora eutroficzne, zalewowe doliny rzeczne oraz podmokłe łąki bagienne.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A061

Nazwa gatunku: *Aythya fuligula* **Czernica**

Charakterystyka: Czernica związana jest głównie ze stawami hodowlanymi i jeziorami, charakteryzującymi się wyspami, na których gniazdują mewy. Można spotkać ją również na wyspach położonych w nurcie rzek, stawach pokopalnianych, jak również żwirowiskach.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A162

Nazwa gatunku: *Tringa totanus* **Krwawodziób**

Charakterystyka: Gatunek związany z podmokłymi obszarami porośniętymi roślinnością zielną, sąsiadującą z terenami zalanymi płytką wodą, zasiedla również łąki na obrzeżach jezior i stawów. Na lęgowiskach wymaga dostępu do terenów zalanych płytką wodą.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie, A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.

Kod gatunku: A179

Nazwa gatunku: *Larus ridibundus* **Śmieszka**

Charakterystyka: Gatunek preferujący zbiorniki eutroficzne porośnięte zarówno wynurzoną, jak również pływającą na powierzchni roślinnością wodną. Związana jest również z zalewanymi żwirowiskami, gliniankami itp. oraz miejsca graniczące z terenami rolniczymi, które są głównym miejscem żerowania.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja), K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie, K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne.

Śmieszka, fot. Robert Stańko

Kod gatunku: A059

Nazwa gatunku: *Aythya ferina* **Głowienka**

Charakterystyka: Gatunek zamieszkujący rozległe kompleksy stawów, płytkie, eutroficzne jeziora z szerokim pasem roślinności wynurzonej, najchętniej w otoczeniu terenów otwartych.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A005

Nazwa gatunku: *Podiceps cristatus* **Perkoz dwuczuby**

Charakterystyka: Gatunek preferujący jeziora, stawy i inne zbiorniki wodne, których brzegi są porośnięte szuwarami i mają dużą powierzchnię otwartego lustra wody, występuje również w obszarze większych starorzeczy. Natomiast w zimie preferuje stosunkowo płytkie akweny, które odsłonięte są od wiatru i falowania.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: FV

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A004

Nazwa gatunku: *Tachybaptus ruficollis* **Perkozek**

Charakterystyka: Gatunek związany z różnymi typami zbiorników wód stojących m.in. stawy rybne, starorzecza, małe oczka wodne. Preferuje płytkie, zeutrofizowane zbiorniki i ich fragmenty silnie zarośnięte roślinnością szuwarową i bagienną.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: FV

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie

Kod gatunku: A021

Nazwa gatunku: *Botaurus stellaris* **Bąk**

Charakterystyka: Gatunek zamieszkujący płytkie zbiorniki wodne tj. starorzecza, jeziora, jak również sztuczne zbiorniki: stawy rybne, zbiorniki retencyjne, z rozległymi płacami trzciny lub pałki oraz silną zarośniętą wysoką roślinnością szuwarową. Występowanie tego gatunku uzależnione jest od poziomu wody zapewniającego bezpieczeństwo lęgów oraz bazę pokarmową.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A123

Nazwa gatunku: *Gallinula chloropus* **Kokoszka**

Charakterystyka: Gatunek gniazdujący na zbiornikach wodnych, charakteryzujących się szerokim pasem szuwarów lub zarośli wierzbowych, głównie są to śródlądne oczka, stawy rybne, jeziora, tereny zalewowe.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: FV

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo , F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A197

Nazwa gatunku: *Chlidonias niger* **Rybitwa czarna**

Charakterystyka: Gatunek preferujący w okresie lęgów doliny rzeczne, płytkie stawy, jeziora, starorzecza. Siedlisko występowania gatunku musi charakteryzować się występowaniem roślinności pływającej, niewielkim falowaniem wody, odsłoniętym terenem w pobliżu kolonii oraz małą penetracją terenu przez ludzi. W okresie przelotów i polęgowym gatunek ten preferuje stawy rybne i zbiorniki zaporowe.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U2

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie.

Kod gatunku: A193

Nazwa gatunku: *Sterna hirundo* **Rybitwa rzeczna**

Charakterystyka: Gatunek związany zarówno z zatokami, zalewami jak również ze stawami, jeziorami i dolinami rzek z wyspami i półwyspami, szczególnie związana z sztucznymi zbiornikami wodnymi i żwirowniami. Rybitwa rzeczna preferuje płaskie, piaszczyste i żwirowe plaże, wybierając miejsca z niską i niezbyt gęstą roślinnością.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja), K03.04 Drapieżnictwo, F03.01 Polowanie, K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne

Kod gatunku: A229

Nazwa gatunku: *Alcedo atthis* **Zimorodek**

Charakterystyka: Gatunek ten zasiedla głównie zadrzewione odcinki linii brzegowej czystych rzek, jezior i stawów rybnych, które obfitują w niewielkich rozmiarów ryby. Gniazda buduje na urwistych brzegach o podłożu piaszkowym lub piaskowo – gliniastym.

Stan zachowania stanowiska i siedliska gatunku w obszarze: U1

Zagrożenia: F01 Akwakultura morska i słodkowodna, K03.04 Drapieżnictwo, J02.04 Zalewanie.

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.		Przedmioty ochrony objęte Planem							
	Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2, XX	Uwagi
	Gatunki								
1	Krakwa <i>Anas strepera</i>	A051	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – zbyt małe powierzchniowo płaty roślinności wynurzonej, brak zróżnicowania gatunkowego roślinności wynurzonej (niedostatek roślin wodnych), brak wypłyceń porośniętych mozaiką roślinności wynurzonej i pływającej, brak/niedostatek lub niewielka powierzchnia płatów roślinności pływającej
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
2	Głowienka <i>Aythya ferina</i>	A059	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – zbyt małe powierzchniowo płaty roślinności wynurzonej, brak zróżnicowania gatunkowego roślinności
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		

				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		wynurzonej (niedostatek roślin wodnych), brak wypłyceń porośniętych mozaiką roślinności wynurzonej i pływającej, brak/niedostatek lub niewielka powierzchnia płatów roślinności pływającej
3	Czernica <i>Aythya fuligula</i>	A061	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – zbyt małe powierzchniowo płaty roślinności wynurzonej, brak zróżnicowania gatunkowego roślinności wynurzonej (niedostatek roślin wodnych), brak wypłyceń porośniętych mozaiką roślinności wynurzonej i pływającej, brak/niedostatek lub niewielka powierzchnia płatów roślinności pływającej
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
4	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	A005	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	FV	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	FV		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
5	Zausznik <i>Podiceps nigricollis</i>	A008	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – brak gatunku w części potencjalnie dogodnych
					Rozpowszechnienie	XX	U1		

				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		siedlisk – zbyt małe powierzchniowo płaty roślinności wynurzonej, brak zróżnicowania gatunkowego roślinności wynurzonej (niedostatek roślin wodnych), brak wypłyceń porośniętych mozaiką roślinności wynurzonej i pływającej, brak/niedostatek lub niewielka powierzchnia płatów roślinności pływającej
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
6	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	A004	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	FV	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	FV		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
7	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	A021	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	U1	U1	– spadek liczebności populacji o ok. 30% na przestrzeni ostatniej dekady – brak gatunku w części potencjalnie dogodnych siedlisk – zbyt małe powierzchniowo płaty
					Rozpowszechnienie	XX	U1		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		

				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		roślinności wynurzonej, brak zróżnicowania gatunkowego roślinności wynurzonej (niedostatek roślin wodnych), brak wypłyceń porośniętych mozaiką roślinności wynurzonej i pływającej, brak/niedostatek lub niewielka powierzchnia płatów roślinności pływającej
8	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	A022	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	FV	U1	– brak gatunku w części potencjalnie dogodnych siedlisk – zbyt małe powierzchniowo płyty roślinności wynurzonej, brak zróżnicowania gatunkowego roślinności wynurzonej (niedostatek roślin wodnych), brak wypłyceń porośniętych mozaiką roślinności wynurzonej i pływającej, brak/niedostatek lub niewielka powierzchnia płatów roślinności pływającej
					Rozpowszechnienie	XX	U1		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
9	Ślepowron <i>Nycticorax nycticorax</i>	A023	Stawy hodowlane i cieki wodne na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	FV	U1	– niedostatek wysp z niską roślinnością drzewiastą lub krzewami, brak osłony brzegów roślinnością drzewiastą, niedostatek roślinności wynurzonej, uproszczona struktura roślinności wynurzonej
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
10	Kokoszka	A123	Stawy	Parametry	Trend	XX	XX	FV	– brak danych wyjściowych

	<i>Gallinula chloropus</i>		hodowlane na terenie ostoi	populacji	Rozpowszechnienie	XX	FV		(dawnych ocen liczebności) do określenia zmian
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	FV		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
11	Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	A162	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – brak gatunku w części potencjalnie dogodnych siedlisk – na części kompleksów brak stawów okresowo wyłączonych z gospodarowania; część terenów zalewowych w dolinie Wisły zamieniona na grunty orne lub zabudowana – brak niewielkich rozlewisk wody na stawach wyłączonych z produkcji oraz brak niskiej roślinności na dnie stawów nieużytkowanych, całkowite zarośnięcie stawów nieużytkowanych; brak łąk zalewowych w dolinie Wisły – zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne
					Rozpowszechnienie	XX	U1		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	U1		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	U1		
12	Mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>	A176	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	FV	U1	– niedostatek wysp mineralnych, pozbawionych roślinności lub porośniętych jedynie roślinnością zielną – zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry	Wielkość	XX	FV		

				siedliska gatunku	Jakość	XX	U1		jest pewne, ale prawdopodobne
				Szanse zachowania gatunku		XX	U1		
13	Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	A179	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – niedostatek wysp mineralnych, pozbawionych roślinności lub porośniętych jedynie roślinnością zielną
					Rozpowszechnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	FV		
14	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	A197	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	U2	U2	– spadek liczebności populacji o ok. 90% na przestrzeni ostatniej dekady – brak gatunku w części potencjalnie dogodnych siedlisk – na części kompleksów brak stawów zarośniętych płacami roślinności wynurzonej, tendencja do zanikania tego rodzaju roślinności – zbyt mała wielkość płaców roślinności wynurzonej, niedostatek roślin o liściach umożliwiających zakładanie gniazd pływających (np. grzybieńczyk wodny) – zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne
					Rozpowszechnienie	XX	U1		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	U1		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	U1		
15	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	A193	Stawy hodowlane i cieki wodne na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	U1	U1	– spadek liczebności populacji o ok. 50% na przestrzeni ostatniej dekady – brak gatunku w części potencjalnie dogodnych
					Rozpowszechnienie	XX	U1		

				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	U1		siedlisk – niedostatek wysp mineralnych, pozbawionych roślinności lub porośniętych jedynie roślinnością zielną – istniejące wyspy zarośnięte roślinnością drzewiastą – zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale prawdopodobne
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	U1		
16	Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>	A196	Stawy hodowlane na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	FV	U1	– na części kompleksów brak stawów zarośniętych płatami roślinności wynurzonej, tendencja do zanikania tego rodzaju roślinności – zbyt mała wielkość płatów roślinności wynurzonej, niedostatek roślin o liściach umożliwiających zakładania gniazd pływaków (np. grzybieńczyk wodny) – zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale prawdopodobne
					Rozpowsz echnienie	XX	FV		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	U1		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	U1		
17	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	A229	Stawy hodowlane i cieki wodne na terenie ostoi	Parametry populacji	Trend	XX	XX	U1	– brak danych wyjściowych (dawnych ocen liczebności) do określenia zmian – brak gatunku w części potencjalnie dogodnych siedlisk – niedostatek skarp, uproszczone koryta cieków wodnych – zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale prawdopodobne
					Rozpowsz echnienie	XX	U1		
				Parametry siedliska gatunku	Wielkość	XX	FV		
					Jakość	XX	U1		
				Szanse zachowania gatunku		XX	U1		

Trend (wyliczenia na podstawie publikowanych danych):

wzrost liczebności populacji lub populacja na niezmiennym poziomie – FV

spadek liczebności populacji od 10% do 50% - U1

spadek liczebności populacji powyżej 50% - U2

Rozpowszechnienie – wykorzystanie siedlisk (ocena ekspercka - wizja terenowa oraz analiza rozmieszczenia gatunku):

gatunek występuje w większości (>80%) potencjalnie dogodnych siedlisk – FV

brak gatunku w części (20-80%) potencjalnie dogodnych siedlisk - U1

brak gatunku w większości (<20%) potencjalnie dogodnych siedlisk - U2

Siedlisko – wielkość (ocena ekspercka - wizja terenowa oraz analiza zmian pokrycia siedlisk):

powierzchnia siedlisk nie ulega zmniejszeniu - FV

powierzchnia siedlisk zmniejsza się w stopniu umiarkowanym (<20%) - U1

powierzchnia siedlisk silnie się zmniejsza (>20%) lub ulegają one zanikowi - U2

Siedlisko – jakość (ocena ekspercka na podstawie wizji terenowej oraz analizy wymagań ekologicznych poszczególnych gatunków):

siedliska (parametry: wielkość płatów roślinności wynurzanej/pływającej, obecność wysp, łąk, łach, skarp) właściwe na większości (>80%) obszaru - FV

siedliska właściwe w części obszaru (20-80%) - U1

siedliska właściwe w znikomej części (<20%) - U2

Szanse zachowania

brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat jest niemal pewne - FV

zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym negatywnym oddziaływaniom i przewidywanym umiarkowanym zagrożeniom - U1

zachowanie gatunku w perspektywie 10-20 lat będzie bardzo trudne, silne negatywne zmiany w populacji i siedlisku lub przewidywane znaczne zagrożenia w przyszłości (praktycznie nie do wyeliminowania) - U2

Ocena stanu zachowania siedlisk dokonana na podstawie wymogów siedliskowych poszczególnych gatunków. Informacje na temat zawarte są w źródłach publikowanych, m.in:

1. Cramp S., Simmons K. E. L. (eds.). 1980. The Birds of the Western Palearctic. Vol. 2. Oxford University Press.

2. Gromadzki M. (red.). 2004. Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
3. Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. (red.). 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.

Z powodu braku wskaźników ustalonych na potrzeby niniejszej dokumentacji na liście wskaźników znajdującej się w podręczniku GDOŚ „Platforma Informacyjno-Komunikacyjna. Plany zadań ochronnych Natura 2000 jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wersja 2013.1” w danych GIS stanowiących załącznik do dokumentacji przyjęto odpowiednio następujące nazwy wskaźników wpisanych na obowiązującą listę GDOŚ:

- wskaźnik parametrów populacji „trend” (dokumentacja) – wskaźnik „a9 liczebność” (dane GIS)
- wskaźnik parametrów populacji „rozpowszechnienie” (dokumentacja) – wskaźnik „a159 zasiedlona powierzchnia” (dane GIS)
- wskaźnik parametrów siedliska „wielkość” (dokumentacja) – wskaźnik „a72 powierzchnia siedliska” (dane GIS)
- wskaźnik parametrów siedliska „jakość” (dokumentacja) – wskaźnik „a6 jakość siedliska” (dane GIS)

4. Analiza zagrożeń

L.p.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia		Opis zagrożenia
			Istniejące	Potencjalne	
1	Krakwa <i>Anas strepera</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu

					polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
2	Głowienka <i>Aythya ferina</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych

					(lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. odstrzał gatunków łownych poza okresem polowań G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
3	A061 Czernica <i>Aythya fuligula</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku.	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach

				I02 problematyczne gatunki rodzime	K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop pracz) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. odstrzał gatunków łownych poza okresem polowań G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzanej i pływającej K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli.
4	A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzanej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach

				rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połączonych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
5	A008 Zausznik <i>Podiceps nigricollis</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody.

				aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop pracz) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwywanie, trucie, klusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzanej i pływającej
6	A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	F03.02.03 Chwywanie, trucie, klusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka.	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub

			K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	okresowy); zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska -, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
7	A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub	J01.01 Wypalanie F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo.	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia

			utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzanej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połączonych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: J01.01 Wypalanie - utrata siedlisk lęgowych w wyniku wiosennego wypalania roślinności nadbrzeżnej i grobli F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli.. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzanej i pływającej
--	--	--	--	--	---

8	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	J01.01 Wypalanie F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: J01.01 Wypalanie - utrata siedlisk lęgowych w wyniku wiosennego wypalania roślinności nadbrzeżnej i grobli F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie
---	--	-------------	---	---	---

					grobli, ścinanie drzew i krzewów. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
9	A023 Ślepowron <i>Nycticorax nycticorax</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne.	F02.03 Wędkarstwo. C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru. F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej –ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy); zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wypach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop pracz) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne – niszczenie wysp z koloniami ślepowrona przez falowanie wody (zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego gatunku). Opis zagrożeń potencjalnych: F02.03 Wędkarstwo – presja wędkarzy w sezonie lęgowym (niszczenie siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślne płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów). C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru – nielegalne wydobywanie piasku i żwiru - płoszenie ptaków w sezonie lęgowym i utrata siedlisk. F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na

					teren osto (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli, ścinanie drzew i krzewów w koloniach ślepowronów.
10	A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	J01.01 Wypalanie F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzanej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaceń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: J01.01 Wypalanie - utrata siedlisk lęgowych w wyniku wiosennego wypalania roślinności nadbrzeżnej i grobli F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał- m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia.

					K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli. F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
11	A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia	F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej –ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha). J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia – dotyczy w szczególności krwawodzioba, dla którego łąki są miejscem zakładania gniazd Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na

					terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli
12	A176 Mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja). K03.04 Drapieżnictwo F03.01 Polowanie. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne	F02.03 Wędkarstwo. C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru. F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - wycinanie zadrzewień i zakrzaczeń na wyspach, groblach i wzdłuż cieków wodnych, likwidacja wysp na stawach K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - zarastanie wysp roślinnością drzewiastą K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop pracz) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne – niszczenie wysp przez falowanie wody (zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego gatunku). Opis zagrożeń potencjalnych: F02.03 Wędkarstwo – presja wędkarzy w sezonie lęgowym (niszczenie siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślne płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów). C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru – nielegalne wydobywanie piasku i

					żwiru - płoszenie ptaków w sezonie lęgowym i utrata siedlisk. F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków, odstrzał gatunków łownych poza okresem polowań G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli
13	A179 Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja). K03.04 Drapieżnictwo F03.01 Polowanie. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne	F02.03 Wędkarstwo. C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru. F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - zarastanie wysp roślinnością drzewiastą K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków;

					pomyłkowe odstrząły gatunków chronionych. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne – niszczenie wysp przez falowanie wody (zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego gatunku). Opis zagrożeń potencjalnych: F02.03 Wędkarstwo – presja wędkarzy w sezonie lęgowym (niszczenie siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślne płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów). C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru – nielegalne wydobywanie piasku i żwiru - płoszenie ptaków w sezonie lęgowym i utrata siedlisk. F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli
14	A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K03.04 Drapieżnictwo F03.01 Polowanie.	F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzanej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop pracz) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów;

					wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzonej i pływającej
15	A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja). K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne	F02.03 Wędkarstwo. C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru. F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy; zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - zarastanie wysp roślinnością drzewiastą

				aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime	K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połączonych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne – niszczenie wysp przez falowanie wody (zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego gatunku). Opis zagrożeń potencjalnych: F02.03 Wędkarstwo – presja wędkarzy w sezonie lęgowym (niszczenie siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślne płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów). C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru – nielegalne wydobywanie piasku i żwiru - płoszenie ptaków w sezonie lęgowym i utrata siedlisk. F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli
16	A196 Rybitwa białowłosa <i>Chlidonias hybrida</i>	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka.	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie gospodarki stawowej – stawy są pozbawione wody co uniemożliwia odbywanie lęgów; ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych

			K03.04 Drapieżnictwo. F03.01 Polowanie.	K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku. I02 problematyczne gatunki rodzime F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy); zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzanej prowadzący do zaniku lustra wody. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - likwidacja wysp na stawach K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop praczy) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików F03.01 Polowanie – płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów; wypłaszanie i pływanie po stawach w czasie polowania, w okresie kiedy ptaki mają jeszcze młode; zbyt wczesne rozpoczynanie jesiennego okresu polowań na ptaki wodne, w czasie gdy na zbiornikach mogą przebywać samice wodzące młode; trujące działanie śrucin ołowianych tkwiących w ciałach ptaków postrzelonych przypadkiem lub śrucin połkniętych przez ptaki jako gastrolity i omyłkowe zabijanie chronionych gatunków ptaków; pomyłkowe odstrzały gatunków chronionych. Opis zagrożeń potencjalnych: F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał – m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi – presja ze strony spacerowiczów z psami, zwłaszcza tymi, które są puszczane bez uwięzi na terenie ostoi (nieumyślne płoszenie ptaków, które może być przyczyną utraty lęgów); presja kotów domowych polujących na ptaki. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków. I02 problematyczne gatunki rodzime – bóbr utrudniający utrzymanie grobli F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja – z intensyfikacją gospodarki stawowej wiąże się eliminacja szuwarów, roślinności wynurzanej i pływającej
17	A229 Zimorodek	Cały obszar	F01 Akwakultura morska i słodkowodna	F02.03 Wędkarstwo F03.02.03 Chwywanie, trucie,	Opis zagrożeń istniejących: F01 Akwakultura morska i słodkowodna - całkowite zaniechanie

	<i>Alcedo atthis</i>		K03.04 Drapieżnictwo. J02.04 Zalewanie - modyfikacje.	kłusownictwo. C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku.	gospodarki stawowej –ma miejsce na różnych kompleksach stawów, bądź pojedynczych stawach w obszarze i prowadzi do utraty siedlisk lęgowych ptaków; ma charakter długotrwały (kilka kolejnych sezonów) lub okresowy); zarastanie stawów roślinnością drzewiastą (wierzba, olcha) oraz nadmierny rozwój roślinności wynurzonej prowadzący do zaniku lustra wody. K03.04 Drapieżnictwo – drapieżnictwo ze strony inwazyjnych gatunków obcych (norka amerykańska, jenot, szop pracz) oraz gatunków rodzimych (lis); w niektórych przypadkach także dzików J02.04 Zalewanie - modyfikacje – zagrożeniem dla gatunków gniazdujących w korycie rzek (sieweczka rzeczna, zimorodek i inne) są wahania poziomu wody w okresie lęgowym (nagłe wezbrania powstające w wyniku zrzutu wód ze zbiorników zaporowych), co może prowadzić do niszczenia gniazd. Opis zagrożeń potencjalnych: F02.03 Wędkarstwo – presja wędkarzy w sezonie lęgowym (niszczenie siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślne płoszenie, które może być przyczyną utraty lęgów). C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru – nielegalne wydobywanie piasku i żwiru - płoszenie ptaków w sezonie lęgowym i utrata siedlisk. F03.02.03 Chwytanie, trucie, kłusownictwo – nielegalny odstrzał- m.in. celowy odstrzał chronionych gatunków ptaków. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka – wydeptywanie - niszczenie gniazd, fotografowanie ptaków bez zachowania zasad ostrożności, płoszenie ptaków, fotografowanie gatunków chronionych, zwłaszcza przy gniazdach, bez odpowiedniego zezwolenia. G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku – intensyfikacja turystyki; zwiększony ruch turystyczny może prowadzić do niszczenia siedlisk lęgowych ptaków lub nieumyślnego płoszenia, a w konsekwencji do utraty lęgów; rekreacja na zbiornikach (biwakowanie, kąpieliska) może prowadzić do porzucania lęgów lub przyczyniać się do zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków.
--	----------------------	--	--	---	---

5. Cele działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cel działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
1	A051 Krakwa <i>Anas strepera</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
2	A059 Głowienka <i>Aythya ferina</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
3	A061 Czernica <i>Aythya fuligula</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
4	A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	FV	Utrzymanie aktualnego stanu ochrony.	

5	A008 Zausznik <i>Podiceps nigricollis</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźników parametru stanu populacji i wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
6	A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	FV	Utrzymanie aktualnego stanu ochrony.	
7	A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźników parametru stanu populacji i wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
8	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźnika parametru stanu populacji: trend, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu populacji: rozpowszechnienie i wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
9	A023 Ślepowron <i>Nycticorax nycticorax</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.

			zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	
10	A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	FV	Utrzymanie aktualnego stanu ochrony.	
11	A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	U1	Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźników parametrów stanu siedliska oraz parametru szanse zachowania gatunku.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
12	A176 Mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość. Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość oraz parametru szanse zachowania gatunku.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
13	A179 Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość oraz parametru szanse zachowania gatunku Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
14	A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	U2	Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu populacji: rozpowszechnienie.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.

			Poprawa stanu populacji gatunku w zakresie parametru: trend z U2 na co najmniej na U1. Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość i jakość.	
15	A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	U1	Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźników parametrów stanu siedliska oraz parametru szanse zachowania gatunku.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
16	A196 Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźników parametru stanu populacji. Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźników parametru stanu siedliska oraz parametru szanse zachowania gatunku.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.
17	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	U1	Utrzymanie na poziomie właściwym (FV) wskaźnika parametru stanu siedliska: wielkość. Poprawa do poziomu właściwego (FV) wskaźników parametru stanu populacji, wskaźnika parametru stanu siedliska: jakość oraz parametru szanse zachowania gatunku.	W trakcie obowiązywania Planu Zadań Ochronnych.

Cele działań ochronnych są pochodną wyników oceny stanu poszczególnych gatunków a także wynikają z potencjału siedlisk i populacji występujących tu gatunków i realności ich realizacji w krótkookresowym terminie realizacji planu.

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne							
		Nr	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
1	A021 bąk Botaurus stellaris A022 bączek Ixobrychus minutus	Nr	Działania związane z ochroną czynną						
		A1	Redukcja drapieżników	Kontrolowany, całoroczny odstrzał i odławianie (norka amerykańska) drapieżników. Drapieżniki zagrażające lęgowym populacjom ptaków to zarówno inwazyjne gatunki obce: jenot, norka amerykańska szop pracz, jak i gatunek rodzimy – lis.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	40,0 /rok (koszt obejmuje zakup żywołapek oraz koszt zatrudnienia osoby wraz z kosztami uśmiercania i utylizacji zwierząt-	Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**	
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania						
		B1	Promowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej – działanie obligatoryjne	Prowadzenie ekstensywnej* gospodarki rybackiej w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze***. Przywrócenie gospodarowania na stawach, gdzie jej zaprzestano.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny	

B2	Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	Ustawienie tablic informujących o zakazie prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania przez cały okres obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny; koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.
B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgów ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu	70,0	Właściciel gospodarstwa rybackiego** RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice,
B4	Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na wybranych stawach – działanie fakultatywne	1. Podczas koszenia należy pozostawić możliwie szeroki pas szuwaru przy groblach oraz przynajmniej jeden większy płat szuwaru, którego szerokość będzie większa niż 15 metrów. Łączna powierzchnia szuwarów w kompleksie stawów powinna zajmować minimum 10% powierzchni całego kompleksu, a optymalnie stanowić 30%, przy czym na pojedynczym stawie płat szuwaru nie powinien przekraczać 60%. 2. Na stawach, gdzie powierzchnia szuwaru przekracza 60% powierzchni danego zbiornika należy usunąć nadmiar szuwaru. Zakres prac należy każdorazowo wcześniej uzgodnić z ekspertem ornitologiem lub sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. 3. Dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie planu zadań	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu; poza okresem lęgowym (w przypadku wykaszania nie rzadziej niż raz na dwa lata, w przypadku usuwania z kłęczami dwa razy w okresie obowiązywania planu)	40,0-60,0	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice

				ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenie trwania tych umów				
		Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
		C3	Monitoring działań ochronnych	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
		Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
		Nie przewiduje się						
2	A023 ślepowron Nycticorax nycticorax	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		A2	Zapobieganie niszczeniu wysp i grobli stawów, na których gniazdują ślepowrony	Umacnianie materiałem naturalnym np. faszyną, narzutem kamiennym rozmywanych przez falowanie wody brzegów wysp i grobli stawów zasiedlonych przez ten gatunek	zbiorniki z wyspami zasiedlonymi przez ślepowrony - zgodnie z załącznikiem mapowym nr 6 (działanie będzie również dotyczyć tych wysp, które zostaną zasiedlone	W pierwszych latach obowiązywania planu; poza okresem lęgowym, utrzymanie zabezpieczenia w całym okresie obowiązywania planu	4983,0	RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice, przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**

			przez ślepowrony w trakcie obowiązywania PZO)			
A3	Kształtowanie warunków siedliska lęgowego ślepowronów	Nowe nasadzenia na wyspach (np. wierzba <i>Salix</i> sp., bez czarny <i>Sambucus nigra</i>) z wyłączeniem wysp stanowiących dogodne miejsce lęgów dla siewkowców. Nasadzenia wykonać po zasięgnięciu opinii ornitologicznej w celu wskazania lokalizacji nasadzeń.	zbiorniki z wyspami zasiedlonymi przez ślepowrony - zgodnie z załącznikiem mapowym nr 6 (działanie będzie również dotyczyć tych wysp, które zostaną zasiedlone przez ślepowrony w trakcie obowiązywania PZO)	W okresie obowiązywania planu; poza okresem lęgowym	60,0	RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice, przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
A1	Redukcja drapieżników	Kontrolowany, całoroczny odstrzał i odławianie (norka amerykańska) drapieżników. Drapieżniki zagrażające lęgowym populacjom ptaków to zarówno inwazyjne gatunki obce: jenot, norka amerykańska szop pracz, jak i gatunek rodzimy – lis.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	40,0 /rok (koszt obejmuje zakup żywołapek oraz koszt zatrudnienia osoby wraz z kosztami uśmiercania i	Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**

					utylicacji zwierząt-	
A9	Zabezpieczenie miejsc lęgowych przed drapieżnikami i gatunkami negatywnie wpływającymi na warunki siedliskowe ślepowrona	Zabezpieczenie miejsc lęgowych ślepowrona przed drapieżnikami i gatunkami negatywnie wpływającymi na warunki siedliskowe poprzez stosowanie kilku typów rozwiązań: 1) zabezpieczenie siatką i specjalną farbą przed zgryzaniem przez bobry większych drzew na wyspach zamieszkałych przez ślepowrony; 2) w przypadku braku efektu redukcji po zastosowaniu innych środków eliminacji norki – aktywna ochrona wysp poprzez czasowe otoczenie tzw. elektrycznym pastuchem. Musi to być urządzenie ograniczające do minimum bytność człowieka na wyspach - najlepiej z solarnym zasilaniem i mocnym zestawem akumulatorów.	zbiorniki z wyspami zasiedlonymi przez ślepowrony - zgodnie z załącznikiem mapowym nr 6 (działanie będzie również dotyczyć tych wysp, które zostaną zasiedlone przez ślepowrony w trakcie obowiązywania PZO)	1) W pierwszych latach obowiązywania planu; poza okresem lęgowym, utrzymanie zabezpieczenia w całym okresie obowiązywania planu 2) W okresie obowiązywania planu	205,0	RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
B5	Kształtowanie roślinności stanowiącej dogodnie miejsce lęgów – działanie obligatoryjne	Wykluczenie wycinki krzewów i niskich drzew (np. bzu czarnego, krzewiastych wierzb) na wyspach stanowiących aktualne i potencjalne kolonie lęgowe (z wykluczeniem miejsc lęgów rybitw, mew, krwawodzioba).	zbiorniki z wyspami zasiedlonymi i przez ślepowrony - zgodnie z załącznikiem mapowym nr 6 (działanie będzie	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice, Właściciel gospodarstwa rybackiego**, Samorząd lokalny.

			również dotyczy tych wysp, które zostaną zasiedlone przez ślepowrony w trakcie obowiązywania PZO)			
B2	Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	Ustawienie tablic informujących o zakazie prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania przez cały okres obowiązywania planu	15,0	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny; koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.
B6	Zapobieganie niszczeniu zadrzewień nad brzegami wód płynących – działanie obligatoryjne	Wykluczenie usuwania drzew wzdłuż rzek i cieków wodnych, z wyjątkiem sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi oraz bezpieczeństwu mienia (z wyjątkiem sytuacji służącej utrzymaniu prawidłowej gospodarki rybackiej)	Wszystkie ciek w obrębie kompleksów stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	RZGW Gliwice; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice, Właściciel gospodarstwa rybackiego**
B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgów ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice,

			obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	obszarze	planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu		
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
	C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków.
	C3	Monitoring działań ochronnych.	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
	Nie przewiduje się						
	Nr	Działania fakultatywne					
3	A004 perkozek Tachybaptus ruficollis A005 perkoz dwuczuby Podiceps cristatus	Nr	Działania związane z ochroną czynną				
A1		Redukcja drapieżników	Kontrolowany, całoroczny odstrzał i odławianie (norka amerykańska) drapieżników. Drapieżniki zagrażające lęgowym populacjom ptaków to zarówno inwazyjne gatunki obce: jenot, norka amerykańska szop pracz, jak i gatunek rodzimy – lis.	cały obszar	W okresie obowiązywania planu	40,0 /rok (koszt obejmuje zakup żywołapek oraz koszt zatrudnienia osoby wraz z kosztami	Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**

A008
zausznik
Podiceps
nigricollis

A196
rybitwa białowłosa
Chlidonias
hybrida

A197
rybitwa czarna
Chlidonias niger

					uśmiercania i utylicacji zwierząt-	
A4	Kształtowanie siedlisk dogodnych do zakładania gniazd	Odtwarzanie płatów roślinności pływającej, ochrona grzybieńczyka wodnego <i>Nymphoides peltata</i> na możliwie największej powierzchni stawów; w przypadku zupełnego braku płatów roślinności pływającej tworzenie tymczasowych platform pływających z materiału roślinnego – wiązki/maty trzcinowe	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu – co 2-3 lata; przed okresem lęgowym	5,0-15,0	RDOŚ Kraków RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
B7	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków polowań na przedmioty ochrony (płoszenie, zabijanie) na kompleksach stawów hodowlanych	Podjęcie stosownych działań administracyjnych przez RDOŚ w celu przesunięcia terminu polowań na ptaki o 2 tygodnie (od 31 sierpnia). Stopniowe zastępowanie amunicji myśliwskiej ze śrutem ołowianym śrutem wykonanym z nietoksycznego metalu.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	Koła łowieckie RDOŚ Katowice RDOŚ Kraków.
B1	Promowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej – działanie obligatoryjne	Prowadzenie ekstensywnej* gospodarki rybackiej w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze***. Przywrócenie gospodarowania na stawach, gdzie jej zaprzestano.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny
B2	Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	Ustawienie tablic informujących o zakazie prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny; koła łowieckie,

				przez cały okres obowiązywania planu		RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice
B8	Ochrona istniejących stanowisk gatunków chronionych roślin po wcześniejszym zinwentaryzowaniu – działanie obligatoryjne	Powstrzymywanie się od niszczenia istniejących stanowisk gatunków: grzybieńczyka wodnego; kotewki orzecha wodnego, grążeli, grzybieni przy realizowaniu działań w obrębie stawów.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków., RDOŚ Katowice, Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny;
B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgów ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice,
B4	Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na wybranych stawach – działanie fakultatywne	1. Podczas koszenia należy pozostawić możliwie szeroki pas szuwaru przy groblach oraz przynajmniej jeden większy płat szuwaru, którego szerokość będzie większa niż 15 metrów. Łączna powierzchnia szuwarów w kompleksie stawów powinna zajmować minimum 10% powierzchni całego kompleksu, a optymalnie stanowić 30%, przy czym na	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu; poza okresem lęgowym (w przypadku wykaszania nie rzadziej niż raz na dwa lata, w	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.

		pojedynczym stawie płat szuwaru nie powinien przekraczać 60%. 2. Na stawach, gdzie powierzchnia szuwaru przekracza 60% powierzchni danego zbiornika należy usunąć nadmiar szuwaru. Zakres prac należy każdorazowo wcześniej uzgodnić z ekspertem ornitologiem lub sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. 3. Dla gospodarstw rybnych, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów		przypadku usuwania z kłaczami dwa razy w okresie obowiązywania planu)		
Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>					
C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
C2	Monitoring roślinności pływającej, złożonej z gatunków chronionych	Wizja terenowa Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu, raz na 3 lata	0,0	RDOŚ Kraków,
C3	Monitoring działań ochronnych.	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
D1	Ocena wielkości i rozmieszczenia płatów roślinności pływającej jako	Inwentaryzacja terenowa	wszystkie kompleksy stawów	w drugim roku obowiązywania planu	8,0	RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice

			miejsc dogodnych dla lęgów		hodowlanych w obszarze			
4	A051 Krakwa <i>Anas strepera</i> A059 Głowienka <i>Aythya ferina</i> A061 Czernica <i>Aythya fuligula</i> A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		A1	Redukcja drapieżników	Kontrolowany, całoroczny odstrzał i odławianie (norka amerykańska) drapieżników. Drapieżniki zagrażające lęgowym populacjom ptaków to zarówno inwazyjne gatunki obce: jenot, norka amerykańska szop pracz, jak i gatunek rodzimy – lis.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	40,0 /rok (koszt obejmuje zakup żywołapek oraz koszt zatrudnienia osoby wraz z kosztami uśmiercania i utylizacji zwierząt-	Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
		A5	Kształtowanie korzystnych warunków siedliskowych	Odtworzenie w drodze sukcesji wtórnej płatów roślinności (szuwarów trzcinowego i pałkowego) oraz w miarę możliwości płatów roślinności pływającej wynurzonej w miejscach, gdzie nie występują	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych 5 latach obowiązywania planu; przed okresem lęgowym	-	RDOŚ Kraków RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		B7	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków polowań na przedmioty ochrony (płoszenie, zabijanie) na kompleksach stawów hodowlanych	Podjęcie stosownych działań administracyjnych przez RDOŚ w celu przesunięcia terminu polowań na ptaki o 2 tygodnie (od 31 sierpnia). Stopniowe zastępowanie amunicji myśliwskiej ze śrutem ołowianym śrutem wykonanym z nietoksycznego metalu.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice

B9	Poprawa umiejętności rozpoznawania gatunków ptaków wodno-błotnych	Szkolenia dla myśliwych polujących w obszarze z rozpoznawania gatunków ptaków wodno-błotnych	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu, co 2 lata	5,0	RDOŚ Kraków., RDOŚ Katowice, Koła łowieckie
B1	Promowanie ekstensywnej gospodarki rybkiej – działanie obligatoryjne	Prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybkiej w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze***. Przywrócenie gospodarowania na stawach, gdzie jej zaprzestano.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny
B2	Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	Ustawienie tablic informujących o zakazie prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania przez cały okres obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny; koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice
B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgów ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**: RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice,

B4	Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na wybranych stawach – działanie fakultatywne	1. Podczas koszenia należy pozostawić możliwie szeroki pas szuwaru przy groblach oraz przynajmniej jeden większy płat szuwaru, którego szerokość będzie większa niż 15 metrów. Łączna powierzchnia szuwarów w kompleksie stawów powinna zajmować minimum 10% powierzchni całego kompleksu, a optymalnie stanowić 30%, przy czym na pojedynczym stawie płat szuwaru nie powinien przekraczać 60%. 2. Na stawach, gdzie powierzchnia szuwaru przekracza 60% powierzchni danego zbiornika należy usunąć nadmiar szuwaru. Zakres prac należy każdorazowo wcześniej uzgodnić z ekspertem ornitologiem lub sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. 3. Dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu; poza okresem lęgowym (w przypadku wykaszania nie rzadziej niż raz na dwa lata, w przypadku usuwania z kłaczami dwa razy w okresie obowiązywania planu)	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.
Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>					
C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków.
C3	Monitoring działań ochronnych.	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków

		<table><tr><td>Nr</td><td colspan="7">Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</td></tr><tr><td colspan="8">Nie przewiduje się</td></tr></table>	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony							Nie przewiduje się							
Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony																	
Nie przewiduje się																		
5	A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i> A179 Śmieszka <i>Larus ridibundus</i> A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	<table><tr><td>Nr</td><td colspan="7">Działania związane z ochroną czynną</td></tr></table>	Nr	Działania związane z ochroną czynną														
		Nr	Działania związane z ochroną czynną															
		A6	Kształtowanie korzystnych warunków siedliskowych w miejscach lęgów oraz zapobieganie niszczeniu wysp będących miejscem lęgów	Usuwanie krzewów na wyspach stanowiących kolonie lęgowe i umacnianie brzegów wysp i grobli stawów z wyspami dogodnymi do odbywania lęgów, rozmywanych przez falowanie wody poprzez faszynowanie przy użyciu naturalnych materiałów	zbiorniki z wyspami stanowiącymi lęgowiska – zgodnie z załącznikiem mapowym nr 6	W okresie obowiązywania planu; poza okresem lęgowym w miarę potrzeb po uprzedniej wizji i opinii ornitologa	20,0-40,0	RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice, przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**										
		A7	Ograniczenie dostępu drapieżników lądowych do miejsc gniazdowania	Zapobieganie powstawaniu połączeń lądowych między wyspami a lądem na skutek obniżenia poziomu wody w stawach w okresie lęgowym a w razie konieczności montowanie ogrodzeń wokół wysp analogicznie jak w przypadku zadania A9	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu – w miarę potrzeb w zależności od podejmowanych działań gospodarczych; w przypadku montażu ogrodzeń - poza okresem lęgowym	-	RDOŚ Kraków. RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**										
		A1	Redukcja drapieżników	Kontrolowany, całoroczny odstrzał i odławianie (norka amerykańska) drapieżników. Drapieżniki zagrażające lęgowym populacjom ptaków to zarówno inwazyjne gatunki obce: jenot, norka amerykańska szop pracz, jak i gatunek rodzimy – lis.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	40,0 /rok (koszt obejmuje zakup żywołapek oraz koszt zatrudnienia osoby wraz z kosztami uśmiercania i utylizacji zwierząt-	Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**.										
A8	Tworzenie nowych	Budowa ziemnych, żwirowych wysp na stawach	Wszystkie	W okresie	20,0-40,0 (dla	RDOŚ Kraków,												

	lęgówisk	lub tworzenie sztucznych miejsc gniazdowych w postaci pływających platform na stawach (co najmniej jedna na kompleks stawów), gdzie nie jest możliwa budowa wysp. Lokalizacja wysp ustalona przez eksperta ornitologa w porozumieniu z właścicielem gospodarstwa rybackiego	kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	obowiązywania planu	całego Obszaru)	RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
Nr	<i>Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>					
B2	Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	Ustawienie tablic informujących o zakazie prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania przez cały okres obowiązywania planu	-	Właściciele gospodarstw rybackich**; koła łowieckie, Samorząd lokalny; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.
B1	Promowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej – działanie obligatoryjne	Prowadzenie ekstensywnej* gospodarki rybackiej w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze***. Przywrócenie gospodarowania na stawach, gdzie jej zaprzestano.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny
B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgówisk ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice

B4	Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na wybranych stawach – działanie fakultatywne	1. Podczas koszenia należy pozostawić możliwie szeroki pas szuwaru przy groblach oraz przynajmniej jeden większy płat szuwaru, którego szerokość będzie większa niż 15 metrów. Łączna powierzchnia szuwarów w kompleksie stawów powinna zajmować minimum 10% powierzchni całego kompleksu, a optymalnie stanowić 30%, przy czym na pojedynczym stawie płat szuwaru nie powinien przekraczać 60%. 2. Na stawach, gdzie powierzchnia szuwaru przekracza 60% powierzchni danego zbiornika należy usunąć nadmiar szuwaru. Zakres prac należy każdorazowo wcześniej uzgodnić z ekspertem ornitologiem lub sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. 3. Dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu; poza okresem lęgowym (w przypadku wykaszania nie rzadziej niż raz na dwa lata, w przypadku usuwania z kłaczami dwa razy w okresie obowiązywania planu)	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice
Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>					
C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
C3	Monitoring działań ochronnych.	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					

6	A162 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i>	Nie przewiduje się					
		Nr	Działania związane z ochroną czynną				
		A7	Ograniczenie dostępu drapieżników lądowych do miejsc gniazdowania	Zapobieganie powstawaniu połączeń lądowych między wyspami a lądem na skutek obniżenia poziomu wody w stawach w okresie lęgowym, a w razie konieczności montowanie ogrodzeń wokół wysp analogicznie jak w przypadku zadania A9	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu – w miarę potrzeb w zależności od podejmowanych działań gospodarczych; w przypadku montażu ogrodzeń - poza okresem lęgowym	- RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice, przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
		A1	Redukcja drapieżników	Kontrolowany, całoroczny odstrzał i odławianie (norka amerykańska) drapieżników. Drapieżniki zagrażające lęgowym populacjom ptaków to zarówno inwazyjne gatunki obce: jenot, norka amerykańska szop pracz, jak i gatunek rodzimy – lis.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	40,0 /rok (koszt obejmuje zakup żywołapek oraz koszt zatrudnienia osoby wraz z kosztami uśmiercania i utylizacji zwierząt- Koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice przy współpracy z właścicielem gospodarstwa rybackiego**
		Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
		B1	Promowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej – działanie obligatoryjne	Prowadzenie ekstensywnej* gospodarki rybackiej w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze***. Przywrócenie gospodarowania na stawach, gdzie jej zaprzestano.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	- Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny
		B2	Ograniczenie płoszenia	Ustawienie tablic informujących o zakazie	Wszystkie	W pierwszych	- Właściciel

		ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania przez cały okres obowiązywania planu		gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny; koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice
	B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgów ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
	C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
	C3	Monitoring działań ochronnych.	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
	Nie przewiduje się						
7	A229	Nr	Działania związane z ochroną czynną				

zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Nie przewiduje się					
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
	B10	Zapewnienie utrzymania rzek w sposób nie eliminujący struktur ważnych dla ptaków (skarpy i wyrwy brzegowe)	Wszelkie prace w obrębie koryta rzek zmieniające jego geometrię (w tym prace utrzymaniowe, odzwirowania itp.) oraz prace zmieniające strukturę brzegów i strefy brzegowej (umacnianie brzegów, zasypywanie wyrw brzegowych, wycinanie drzew) powinny być ograniczone do minimum i poprzedzone oceną oddziaływania na obszar Natura 2000 i uzyskaniem decyzji środowiskowej. Egzekucja zakazu nielegalnego pozyskiwania żwiru pod pretekstem ochrony przeciwpowodziowej.	Rzeki w obszarze	W okresie obowiązywania planu	- RZGW Gliwice; MZMiUW w Krakowie, SZMiUW w Katowicach; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.
	B1	Promowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej – działanie obligatoryjne	Prowadzenie ekstensywnej* gospodarki rybackiej w sposób umożliwiający ochronę siedlisk ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze***. Przywrócenie gospodarowania na stawach, gdzie jej zaprzestano.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W okresie obowiązywania planu	- Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny
	B11	Zapewnienie miejsc gniazdowych	Umożliwienie swobodnego i naturalnego powstawania wysokich skarpy oraz łąk piaszczysto-żwirowych na ciekach wodnych poprzez ograniczenie remontów i konserwacji do niezbędnego minimum.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	- Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice.
	B2	Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy	Ustawienie tablic informujących o zakazie prowadzenia psów bez uwięzi na terenie stawów hodowlanych, za wyjątkiem psów myśliwskich w trakcie polowania.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	W pierwszych latach obowiązywania planu, utrzymanie oznakowania przez cały okres obowiązywania planu	- Właściciel gospodarstwa rybackiego**; Samorząd lokalny; koła łowieckie, RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice

B3	Zmniejszenie antropopresji – działanie fakultatywne	Skanalizowanie ruchu turystycznego i odsunięcie go od lęgów ptaków – budowa platform obserwacyjnych, tablic informacyjnych, miejsc do odpoczynku, w wybranych (nie więcej niż 2-3 miejscach w obszarze) po uprzedniej analizie i opracowaniu koncepcji zagospodarowania turystycznego mającego na celu ograniczenie antropopresji.	Wszystkie kompleksy stawów hodowlanych w obszarze	Opracowanie koncepcji w pierwszych latach obowiązywania planu, stworzenie infrastruktury w okresie obowiązywania planu	-	Właściciel gospodarstwa rybackiego**; RDOŚ Kraków, RDOŚ Katowice
Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
C1	Monitoring efektu eliminacji drapieżników	Roczne sprawozdania kół łowieckich składane do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie z eliminacji drapieżników w obszarze.	Cały obszar	W okresie obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków.
C3	Monitoring działań ochronnych.	Monitoring sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 nad właściwym, zgodnym z wymaganiami ochrony ptaków wykonaniem prac z zakresu działań ochronnych.	cały obszar	przez cały okres obowiązywania planu	-	RDOŚ Kraków
Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
Nie przewiduje się						

**Przez pojęcie ekstensywnej gospodarki rybackiej rozumie się prowadzenie gospodarki na poziomie nie przekraczającym 1500 kg/ha przyrostu.*

*** przez pojęcie właściciel gospodarstwa rybackiego rozumie się– osobę fizyczną lub prawną będącą właścicielem albo użytkownikiem wieczystym stawu oraz osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będącą posiadaczem samoistnym, użytkownikiem, zarządcą lub dzierżawcą stawu.*

Proponowane działania ochronne powinny eliminować lub co najmniej istotnie ograniczać istniejące i potencjalne zagrożenia zidentyfikowane w granicach Obszaru i jego sąsiedztwie.

*** Na obszarze Natura 2000 powinno dążyć się do prowadzenia gospodarki rybackiej w sposób zapewniający ochronę ptaków i ich siedlisk. Siedliskami ptaków na stawach hodowlanych są m.in. szuwar, płyty roślinności wynurzonej, płyty roślinności pływającej oraz mozaika różnych typów roślinności, a także strefy przejściowe między nimi. Miejscami lęgowymi ptaków wodno-błotnych są także wyspy, zarówno pozbawione roślinności, jak i te porośnięte roślinnością zielną, zadrzewienia i zakrzaczenia na wyspach, groblach i położone wzdłuż cieków wodnych.

Obecność szuwarów jest kluczowa, gdyż stanowią one miejsce lęgów, żerowania i odpoczynku dla wielu gatunków ptaków chronionych w obszarze (bąk, bączek, kaczki, kokoszka). Poszczególne gatunki ptaków mogą mieć nieco odmienne wymagania odnośnie powierzchni i struktury pól tego siedliska. Bąk wymaga rozległych, jednolitych pól szuwarów trzcinowych. Również bączek preferuje rozległe płyty szuwarów, zasiedlając także szerokie pasy szuwarów trzcinowych i pałkowych. Kaczki gnieźdzą się we wnętrzu rozległych szuwarów lub na granicy szuwarów i wody. Płyty szuwarów zlokalizowane na środku stawu są lepsze dla ptaków zakładających w nich gniazda niż pasy rosnące wzdłuż grobli z uwagi na oddalenie od brzegu i mniejszą penetrację przez drapieżniki. Najlepszym rozwiązaniem z punktu widzenia ochrony różnych gatunków jest więc utrzymanie szuwarów o zróżnicowanej powierzchni i strukturze w obrębie kompleksu, przy czym zaleca się, aby pokrycie szuwarami nie przekraczało 60% powierzchni danego zbiornika. W odniesieniu do całego kompleksu pokrycie roślinnością szuwarową powinno wynosić min. 10% łącznej powierzchni stawowej, a optymalnie stanowić 30%. Planowanie rozmieszczenia roślinności wynurzonej zaleca się skonsultować ze specjalistą ornitologiem lub sprawującym nadzór nad obszarem tak, aby zapewnić ptakom dogodne warunki do życia przy zachowaniu możliwości racjonalnego gospodarowania na stawach.

Gatunkami ptaków zależnymi od obecności pól roślinności pływającej są rybitwy białowłosa i rybitwa czarna, a także perkozy i niektóre gatunki kaczek. Płyty roślinności pływającej pełnią nie tylko rolę miejsca zakładania gniazd, ale również są siedliskiem wielu bezkręgowców, stanowiących pokarm dla ptaków. Z punktu widzenia ochrony ptaków najbardziej korzystne są możliwie duże płyty roślinności pływającej. Zaleca się więc w miarę możliwości zachowanie tych siedlisk na powierzchni umożliwiającej racjonalną gospodarkę rybacką. Alternatywnym rozwiązaniem dla ptaków zakładających gniazda na płatach roślinności pływającej są sztuczne maty i platformy, umieszczane na powierzchni wody.

Istotne jest, aby terminy prac gospodarczych takich jak: koszenie szuwarów, spuszczenie lub napełnianie stawów dostosować do okresu lęgowego ptaków. Osuszanie i napełnianie stawów powinno być prowadzone poza sezonem lęgowym, czyli poza okresem 15 marca – 15 września. Utrzymanie poziomu wody w stawach w trakcie sezonu lęgowego jest ważne zarówno w przypadku gatunków ptaków gniazdujących na wyspach, płatach roślinności pływającej, jak i w szuwarach, gdyż osuszenie stawu zwiększa penetrację tych siedlisk przez drapieżniki i znacząco wpływa na obniżenie sukcesu lęgowego ptaków. Ważne jest, aby przy obniżaniu poziomu wody w trakcie sezonu lęgowego (jeśli jest to niezbędne do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej), woda nie była całkowicie spuszczana. Należy pozostawić lustro wody o głębokości utrudniającej drapieżnikom dotarcie do miejsc lęgowych ptaków. W przypadku stawów nienapełnionych na początku sezonu lęgowego należy zwracać uwagę na ewentualne lęgi ptaków siewkowych (krwawodziób), które zakładają gniazda na dnie spuszczonego stawu. W przypadku konieczności napełnienia takiego stawu w terminie, kiedy ptaki te mogą odbywać lęgi, podjęcie tego działania należy poprzedzić wizją ornitologa.

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringowych	Terminy/częstotliwość	Miejsce	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (w tys. zł)
1	Krakwa <i>Anas strepera</i> A051 Głowienka <i>Aythya ferina</i> A059 Czernica <i>Aythya fuligula</i> A061 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> A005 Zausznik <i>Podiceps nigricollis</i> A008 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> A004 Bąk <i>Botaurus stellaris</i> Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> A022 Ślepowron <i>Nycticorax nycticorax</i> A023 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i> A123 Krwawodziób <i>Tringa totanus</i> A162 Mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i> A176	Poprawa stanu zachowania populacji i siedliska	Parametry populacji	Trend	Ocena liczebności i rozmieszczenia ptaków lęgowych na podstawie wytycznych publikowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Chylarecki et al. 2009) lub ocean ekspercka na podstawie wytycznych do liczenia ptaków wodno-błotnych (Tomiałojć 1980, Borowiec et al. 1981, Ranoszek 1983, Dombrowski et al. 1993).	W 7 roku obowiązywania planu	cały obszar	sprawujący nadzór nad obszarem w przypadku mewy czarnogłowej i ślepowrona - GIOŚ	15,0
				Rozpowszechnienie					
			Parametry	Wielkość	Ocena wielkości				

	Śmieszka <i>Larus ridibundus</i> A179 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> A197 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A193 Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i> A196 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> A229	siedliska gatunku	Jakość	i parametrów siedlisk poszczególnych gatunków na podstawie wytycznych publikowanych przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (Zawadzka et al. 2013) lub na podstawie wiedzy o wymaganiach siedliskowych poszczególnych gatunków (m. in. Cramp, Simmons 1980, Gromadzki 2004).				
		Szanse zachowania gatunku		Ocena ekspercka wg skali ujętej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17.02.2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. 34, poz. 186).				

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ocena stanu siedlisk i stanu populacji przedmiotów ochrony powinna być dokonywana w odstępach sześcioletnich. Taki okres pomiędzy poszczególnymi ocenami pozwala ocenić stopień zachodzących zmian w siedliskach oraz wnioskować na temat trendów liczebności populacji.

Borowiec M., Stawarczyk T., Witkowski J. 1981. Próba uściślenia metody oceny liczebności ptaków wodnych. Notatki Ornitologiczne 22: 47-61.

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.). 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ, Warszawa.

Cramp S., Simmons K. E. L. (eds.). 1980. The Birds of the Western Palearctic. Vol. 2. Oxford University Press.

Dombrowski A., Rzępała M., Tabor A. 1993. Wykorzystanie stymulacji magnetofonowej w ocenie liczebności lęgowych populacji perkozka *Tachybaptus ruficollis*, wodnika *Rallus aquaticus*, zielonki *Porzana parva* i kokoszki wodnej *Gallinula chloropus*. Notatki Ornitologiczne 34: 359-369.

Gromadzki M. (red.). 2004. Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

Ranoszek E. 1983. Weryfikacja metod oceny liczebności lęgowych ptaków wodnych w warunkach stawów milickich. Notatki Ornitologiczne 24: 177-201.

Tomiałojć L. 1980. Kombinowana odmiana metody kartograficznej do liczenia ptaków lęgowych. Notatki Ornitologiczne 21: 33-54.

Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. (red.). 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
1	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia uwarunkowań i kierunków rozwoju – wszystkich gmin położonych w Obszarze	W przypadku zmian i aktualizacji wykluczyć możliwość zmiany dotychczasowej funkcji stawów i ich bezpośredniego otoczenia, lokalizowania zabudowy i infrastruktury przyczyniającej się do ograniczania miejsc dogodnych dla lęgów i żerowisk, płoszenia i niepokojenia ptaków (z wyjątkiem działań służących prowadzeniu prawidłowej gospodarki rybackiej) oraz przeprowadzić procedurę strategicznej oceny oddziaływania.

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

W trakcie prowadzonych prac na potrzeby sporządzenia dokumentacji PZO nie zidentyfikowano istotnych zagrożeń i problemów wymagających szczegółowych i analiz czy długoterminowych badań. Istniejące dane bibliograficzne a także prowadzone prace terenowe pozwoliły dokonać oceny stanu przedmiotów ochrony i w tym aspekcie nie wymagają szczegółowych badań np. w ramach planu ochrony. Wskazane zagrożenia, sposoby ich eliminacji a także cele ochrony wydają się być możliwe do osiągnięcia w perspektywie 10 lat. Stąd, zdaniem autorów niniejszego planu nie ma przesłanek wskazujących na potrzebę sporządzenia dla Obszaru planu ochrony.

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

Zaktualizowany SDF znajduje się w załączniku nr 7. Nie zachodzi potrzeba zmian granic.

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
1	Głowienka <i>Aythya ferina</i> A059 – brak	Głowienka <i>Aythya ferina</i> A059 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,94% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
2	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> A005 – stan D	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> A005 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 1,05% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
3	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> A004 – stan D	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> A004 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,75% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
4	Bąk <i>Botaurus stellaris</i> – A021 – stan D	Bąk <i>Botaurus stellaris</i> A021 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,29% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
5	Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i> A123 – stan D	Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i> A123 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,40% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
6	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> A197	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> A197 –	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,50% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na

	–stan D	stan C	sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
7	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A193 – stan D	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> A193 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,75% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy
8	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> A229 – brak	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> A229 – stan C	Aktualna liczebność gatunku w obszarze stanowi do 0,52% populacji krajowej; siedliska gatunku w ostoi „znacząco lepsze” od średniej krajowej; gatunek jest przedmiotem ochrony na sąsiednim obszarze Dolina Dolnej Skawy

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany

11. Zestawienie uwag i wniosków

l.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
	Moduł A		
1	Prośba o zmodyfikowanie zapisu w punkcie 2.4 Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka. Z powyższego zapisu wynika, że jest to teren nieistotny z punktu widzenia realizowania programów rolnośrodowiskowych. W obszarze przedmiotem ochrony jest m.in. krwawodziób, dla ochrony którego przewidziany jest pakiet 5 Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 wariant 5.1 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolski Oddział Regionalny	W punkcie 2.4 usunięto zapis: <i>Program rolno środowiskowy realizowany na danym obszarze nie ma istotnego znaczenia dla przedmiotów ochrony.</i> Zgodnie z aktualną wiedzą w obszarze Natura 2000 Stawy w Brzeszczach krwawodziób gnieździ się w obrębie kompleksów stawów rybnych, na łąkach w obszarze nie ma jego stanowisk lęgowych.

	Moduł B		
1	UWAGA: „W projekcie Planu Zadań Ochronnych w rozdziale 4 „Analiza zagrożeń” zdefiniowane zostało w punkcie F03.01 Polowanie – niszczenie siedliska lęgowych ptaków (...). Ponieważ nie są nam znane przypadki niszczenia siedlisk lęgowych ptaków na skutek wykonywania polowania bądź prowadzenia gospodarki łowieckiej prosimy o wnioskujemy usunięcie tego zapisu z projektu PZO.	<i>PZŁ Zarząd Okręgowy Bielsko Biała</i> -	Uwaga uwzględniona częściowo. Wykreślono zapis o niszczeniu siedlisk pozostawiając zapisy mówiące o płoszeniu i niepokojeniu.
	Moduł C		
1	W rozdziale dotyczącym Działań ochronnych przewidziano opóźnienie rozpoczęcia polowań na ptactwo do dnia 15.09. W zgromadzonej dokumentacji nie przedstawiono jakichkolwiek wyników badań dokumentujących wpływ rozpoczynania polowań w terminie przewidzianym Rozporządzeniem MŚ na zmiany liczebności populacji gatunków wymienionych w PZO. Biorąc powyższe pod uwagę uważamy wprowadzenie tego ograniczenia za nieuzasadnione. Niezależnie od powyższego uzasadnione wątpliwości budzi fakt jawnej sprzeczności pomiędzy zapisami PZO a wspomnianym wyżej Rozporządzeniem.	<i>PZŁ Zarząd Okręgowy Bielsko Biała</i> -	Jako zagrożenie wskazano – polowanie na ptaki. Nie ulega wątpliwości, że w trakcie polowania dochodzi do płoszenia i niepokojenia ptaków, które w tym okresie mogą jeszcze sprawować opiekę nad potomstwem. Pomimo braku analiz poprzedzonych badaniami czy obserwacjami kierując się zasadą przezorności autorzy planu uważają za zasadne opóźnienie terminu dopuszczającego polowania na ptaki w obszarze. Stąd uwagi nie uwzględniono.
2	W rozdziale 6 przewiduje się wprowadzenie zakazu używania śrutu ołowianego na terenach obszaru. Warto zwrócić uwagę na fakt, że po wprowadzeniu częściowych ograniczeń w tym zakresie w niektórych krajach europejskich obecnie jest tendencja odchodzenia od tych zakazów ze względu na niską skuteczność śrutu stalowego. Reasumując Zarząd Okręgowy PZŁ w Bielsku- Białej wnosi o usunięcie z projektu PZO zapisów, o których mowa	<i>PZŁ Zarząd Okręgowy Bielsko Biała</i> -	Niska skuteczność polowań z użyciem śrutu stalowego nie może być przesłanką do dalszego używania śrutu ołowianego mogącego, w przypadku jego pobierania z pokarmem, prowadzić do śmierci ptaków będących przedmiotem ochrony w obszarze. Stąd uwagi nie uwzględniono.

	powyżej.		
3	<u>Wnioski ZLW</u> 1. Przeprowadzić analizę i ocenić rzeczywisty wpływ i straty gatunków chronionych w omawianym obszarze. 2. Podać definicję gospodarki ekstensywnej. 3. W planie zadań ochronnych zaznaczyć problem bobrów. 4. Dodać zapis o możliwości polowań na gatunki obce oraz lisa przez cały rok. 5. Zamiast zapisu o przesunięciu polowań z 15.08 na 15.09. proponuje się zapis o niewykorzystywaniu łodzi do płoszenia ptactwa podczas polowań. 6. W planie zadań ochronnych zaznaczyć iż ingerencja w stosunki wodne ma znacznie większy wpływ na populację niż łowiectwo. 7. Przy ograniczeniu regulacji rzek, jako organ odpowiedzialny dopisać melioracje. 8. Wprowadzić zapis do działań związanych z uzupełnieniem informacji aby przeanalizować problem drapieżnictwa ze strony krukowatych na omawianym obszarze. 9. Zagrożeniem jest wprowadzenie opłaty za pobór wody na stawy oraz za jej zrzut. 10. Poprawić nazewnictwo rzek gdyż nie ma Młynówki Brzeszczańskiej, ani Potoku Królewieckiego, a jest Młynówka Oświęcimska oraz Potok Królewski. 11. Powinien widnieć zapis, iż gospodarka rybacka powinna być opłacalna.	ZLW	1. Wniosek uwzględniono aczkolwiek autorzy PZO stoją na stanowisku, że analiza i ocena rzeczywistych strat gatunków chronionych jest zadaniem wykraczającym poza niniejsze PZO i powinna zostać wykonana przed zatwierdzeniem kolejnych planów odstrzałów. 2. Autorzy planu przez gospodarkę ekstensywną rozumieją hodowlę ryb w wysokości poniżej 1500 kg/ha. 3. Uwagę uwzględniono. 4. Uwagę uwzględniono. 5. Jako zagrożenie wskazano – polowanie na ptaki. Nie ulega wątpliwości, że w trakcie polowania dochodzi do płoszenia i niepokojenia ptaków, które w tym okresie mogą jeszcze sprawować opiekę nad potomstwem. Pomimo braku analiz poprzedzonych badaniami czy obserwacjami kierując się zasadą przeczności autorzy planu uważają za zasadne opóźnienie terminu dopuszczającego polowania na ptaki w obszarze. Stąd uwagi nie uwzględniono. 6. Ingerencję w stosunki wodne wskazano jako zagrożenie, natomiast nie ma możliwości oceny, bez znajomości stopnia ingerencji w warunki wodne, czy będzie miała ona mniejszy bądź większy wpływ na przedmioty ochrony niż łowiectwo. 7. Uwagę uwzględniono. 8. Uwagi nie uwzględniono bowiem ptaki krukowate są naturalnym elementem oddziałującym na przedmioty ochrony a wyniki analogicznych analiz można znaleźć w literaturze. 9. Zagrożenie wpisuje się w zakres zdefiniowanego zagrożenia dotyczącego zaniechania gospodarki rybackiej. 10. Uwagę uwzględniono. 11. Uwaga nie uwzględniona, brak możliwości i

			instrumentów prawnych w ramach sporządzania PZO.
4	1. Konieczność wprowadzenia w dokumentacji podziału działań ochronnych na obligatoryjne i fakultatywne. Należy zwrócić uwagę, aby zapisy w Module C nie były sprzeczne z założeniami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2 – Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury, zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”. 2. W dokumencie w Module C znajdują się zapisy uniemożliwiające dofinansowywanie i korzystanie z działań wodnośrodowiskowych wdrażanych przez ARiMR. W przypadku realizowanych już programów wodnośrodowiskowych na poziomie gospodarstw w pierwszym roku określono powierzchnię lub procent „ostoi przyrody”. Rolnicy korzystający ze wsparcia czy też powyższych działań są zobowiązani do utrzymywania takiej powierzchni w obrębie gospodarstwa z minimalną tolerancją zmian powierzchni (dotyczy utrzymania roślinności wynurzonej utrzymania na niezmienionym poziomie roślinności na wyspach, itp.). Za brak przestrzegania powyższego zobowiązania rolnicy mogą otrzymać sankcje lub zostaną pozbawieni w całości dofinansowania. Likwidacja bądź modyfikacja już istniejących współfinansowanych przez ARiMR np. ścieżek edukacyjnych, założonych sztucznych siedlisk jest zagrożeniem utraty części	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolski Oddział Regionalny	1. Uwagę uwzględniono. 2. W dokumentacji w przypadku działania B4 (Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na wybranych stawach – działanie fakultatywne) wprowadzono zapis „Dla gospodarstw rybackich, które w momencie wejścia w życie planu zadań ochronnych, mają podpisane umowy na wsparcie z funduszy unijnych, działanie zaczyna obowiązywać od momentu zakończenia trwania tych umów” PZO nie przewiduje likwidacji ścieżek edukacyjnych czy założonych sztucznych siedlisk. Jako zagrożenie wskazany jest nadmierny ruch turystyczny w obszarze, mogący powodować płoszenie i niepokojenie ptaków, nie oznacza to natomiast zakazu wstępu na kompleksy, ścieżki edukacyjne, itp. Przy ocenianiu wniosków przez ARiMR na podjęcie tego typu działań przez właścicieli/zarządców gospodarstw rybackich, należy w związku z tym przeanalizować ich wpływ na przedmioty ochrony w obszarze. 3. Uwagę uwzględniono.

<i>lub całości dofinansowania ze względu na niewywiązywanie się z umowy i zobowiązania podjętego na okres 5 lat. Ponadto część wniosków na tego typu działania jest już w fazie oceny przez ARiMR i powyższe zapisy spowodują uniemożliwienie wsparcia takich inwestycji w przyszłości.</i> 3. Prośba o usunięcie z tabeli dotyczących działań ochronnych ARiMR jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań.		
--	--	--

12. Literatura

1. Betleja J. 2001 Gniazdowanie ślepowrona *Nycticorax nycticorax* w dolinie górnej Wisły. Not. Orn. 42 147-158.
2. Betleja J., Ledwoń M. 2009. Stawy w Brzeszczach PLB120009 (IBA PL123). W: Chmielewski S., Stelmach R. (red.). 2009. Ostoje ptaków w Polsce – wyniki inwentaryzacji, część I. Ss.: 118-126. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
3. Chodkiewicz T., Neubauer G., Meissner W., Sikora A., Chylarecki P., Woźniak B., Bzoma S., Brewka B., Rubacha S., Kus K., Rohde Z., Cenian Z., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kajtoch Ł., Szałański P., Betleja J. 2012. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2010–2012. Biuletyn Monitoringu Przyrody 9: 1-44.
4. Ledwoń M. 2006. Populacje lęgowe i czynna ochrona rybitw *Sternidae* w dolinie górnej Wisły. W: Nowakowski J.J., Tryjanowski P., Indykiewicz P. (red.). Ornitologia polska na progu XXI wieku – perspektywy i dokonania. Olsztyn. Ss. 265-275.
5. Ledwoń M., Betleja J. 2010. Stawy w Brzeszczach. W: Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.). 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Ss. 400-402. OTOP, Marki.
6. Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.
7. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk.
8. Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc
9. Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8).
10. Neubauer G., Sikora A., Chodkiewicz T., Cenian Z., Chylarecki P., Archita B., Betleja J., Rohde Z., Wieloch M., Woźniak B., Zieliński P., Zielińska M. 2011. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2008–2009. Biuletyn Monitoringu Przyrody 8/1: 1-40.
11. Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004 Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP. Warszawa.
12. Sikora A., Rhode Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
13. Walasz K., Mielczarek P. (red.) 1992. Atlas ptaków lęgowych Małopolski 1985-1991. Biologica Silesiae, Wrocław.
14. Walasz K. (red.). 2000. Atlas ptaków zimujących Małopolski. Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne, Kraków.
15. Walczak M., Radziejowski J., Smogorzewska M., Sienkiewicz J., Gacka-Grzesikiewicz E., Pisarski Z. 2001. Obszary chronione w Polsce. IOS, III wyd., Warszawa.
16. Wiehle D., Bonczar Z. 2007. Śmiertelność ptaków w warunkach stawów rybnych. Not. Ornitol. 48: 163-173.

17. Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym. OTOP, Marki.
18. Inwentaryzacja gatunków dziko żyjącego ptactwa w wybranych wyznaczonych obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 oraz obszarach proponowanych do wyznaczenia, wykonano na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w 2008 r.
19. Betleja J., Henel K. 2002. Dane niepubl. – Dolina Górnej Wisły.